

ԱՌՐԿՈՄԿՈՒՄԻ (Բ) ԿԵՆՏՐՈՆԱԿԱՆ ԿՈՄԻՏԵ

ՆՅՈՒԹԵՐ

ԲԵՐՔԱՀԱՎԱՔԻ
ԿԱՄՊԱՆԻԱՅԻ
===== ՄԱՍԻՆ

БИБЛИОТЕКА
ИНСТИТУТА
ВОСТОЧНОЗНАНИЯ
Ленинградский
СССР

631.5

G-82

ԲԱԳՈՒ—1932

ԱՊՐԿԱՄԿՈՒՄԻ (Բ) ԿԵՆՏՐՈՆԱԿԱՆ ԳՈՄԻՏԵ 30 JUL 2010

34-11
Ca 594

631.5
G-32

ՆՅՈՒԹԵՐ

ԲԵՐՔԱՀԱՎԱՔԻ
ԿԱՄՊԱՆԻԱՅԻ
===== ՄԱՍԻՆ

БИБЛИОТЕКА
ИНСТИТУТА
ВОСТОЧНОСЛОВЕСИИ
Академии Наук
СССР

12 JUL 2013

Նախագրեց՝ Ս. Շախունի

16. 954

Տեխ. խմբագիր՝ Կ. Թառյանյան

56838-66

Baş Mətbuat Mədirliji vəkilli № 5562 ADN 524 Sifariş 773 Səhifə 200
AZƏRNƏŞR mətbəəsində basıldı, Bakı Bolşoj-Morskoj və Qrasno
Presnenski küçələrin künəndə № 16/36

ԸՆԿ. ՄՈԼՈՏՈՎԻ ՃԱՌԸ

ԱՐՏԱՍԱՆԱԾ ՈՒԿՐԱՅՆԱՅԻ ԿՈՄԿՈՒՍԻ (Բ)
ՀԱՄԱՌԻԿՐԱՅՆԱԿԱՆ 3-րդ ԿՈՆՖԵՐԱՆՍՈՒՄ
1932 թ. ՀՈՒԼԻՍԻ 8-ին

1. ՍՈՑԻԱԼԻՍՏԱԿԱՆ ԻՆԴՈՒՍՏՐԻԱՅԻ ԾԱՎԱԼՈՒՄԸ ՅԵՎ ԳՅՈՒՂԱԿԱՆ ՏՆՏԵՍՈՒԹՅԱՆ ՎԵՐԵԼԲԸ

Ընկերները, թույլ տվեցնախ և առաջ համառվորա-
յնական 3-րդ կոնֆերանսին կուսակցության կենտ-
կոմի և Միության ժողովուրդների բուլղերից շերտ
վող շուրջը հաղորդել (ծափահարություններ):

Ներկա կոնֆերանսն ամբողջովին նվիրված է
գյուղական տնտեսության վերելքի, բերքահավաքի ու
հացամթերումների կամպանիաների տարման հարցե-
րին և դրա հետ կապված մեր կոլխոզների ու սով-
խոզների տնտեսական ամրապնդման գործին: Ուկ-
րաինայի Կոմկոմի (բ) կենտկոմն ուղղի և վարվել՝
այդ խնդիրները զննելով Ուկրաինայի ամբողջ կուս-
կազմակերպության ուղադրության կենտրոնում:

Մեր սոցիալիստական շինարարության հիմքն է
կազմում գեպի յերկրի սոցիալիստական ինդուստրի-
ալիզացիան վերցրած ուղղությունը: Դա պահանջում
է յուրաքանչյուր բուլղերից, յուրաքանչյուր գիտա-
կից բանվորից և գյուղի աշխատավորից ամենամեծ
ուղադրությունը դարձնել գեպի մեր արդյունաբե-
րական շինարարությունը, գեպի հարրիկների ու

գործարանների աշխատանքին: Մենք հաջողությամբ առաջ ենք շարժվում յերկրի սոցիալիստական ինդուստրացումը անշեղ իրագործելու ուղիով, հենց նրա համար, վոր այդ խնդիրների վրա են կենտրոնացված կուսակցության ու բանվոր դասակարգի բացառիկ ջանքերը:

Դրա հետ միասին պետք է մատնանշել, վոր մի քանի դեպքերում ինդուստրացման բնագավառի խնդիրներն այնքան կլանում են մեր կազմակերպությունների և նրանց ղեկավարների ուշադրությունը, վոր գյուղական տնտեսության բարձրացման հարցերին հարկավոր ուշադրությունը չի դարձվում: Այդպիսի դրություն մենք ունեցել ենք վերջին ժամանակներս նաև այստեղ, Ուկրաինայում, վորտեղ ինդուստրիալ նոր հսկաների հսկայական շինարարություն է կատարվում, ուր աճում են այնպիսի արդյունաբերական հսկաներ, վորպես Տրակտորոստրոյը, Դնեպրոստրոյը, Տուրքինստրոյը, Կրամնաշստրոյը և ուրիշները:

Սակայն չի կարելի այդպիսի դրությունն անթույլատրելի չհամարել: Բոլշևիկները պետք է հիշեն, այն մասին, վոր առանց գյուղական տնտեսության բարձրացման չի կարող զարգանալ նաև մեր արդյունաբերական շինարարությունը, չեն կարող իրականացվել սոցիալիստական ինդուստրացման արագ տեմպերը:

Հիշեցեք թե ինչպիսի դրություն ունեինք 3—4 տարի առաջ, այսինքն մոտավորապես այն մոմենտում, յերբ մենք սկսեցինք իրագործել առաջին 5-ամյակը: Հայտնի է, վոր այն ժամանակ սուր կերպով այն հարցն էր կանգնել, վոր մանրանհատական տնտեսության հետամնացությունը և նրա չափազանց

ցածր ապրանքայնությունն արգելակ էին դառնում սոցիալիստական շինարարության զարգացման համար ամբողջությամբ վերցրած: Հենց այն ժամանակ ամբողջ հասակով առաջ է յեկել գյուղի կապիտալիստական տարրերի դեմ հարձակվելու և գյուղական տնտեսության վերակառուցման խնդիրը սոցիալիստական հիմունքով, կոլխոզների և սովխոզների հիման վրա: Գյուղի միջակային մասսայի մեջ տեղի է ունեցել վորոշ բեկում: Աշխատավոր գյուղացիների լայն մասսաները սկսել են անցնել կուլակության — վորպես դասակարգի լիկվիդացիայի ուղին՝ համատարած կոլեկտիվացման հիման վրա: Կոլխոզների արագ աճումը և սովխոզների ծավալուն շինարարությունն ապահովել են հացահատիկային տնտեսության վերելքը և ապրանքայնության բավականաչափ մեծացումը: Դրա հետևանքով ապահովվել են սոցիալիստական շինարարության տեմպերն՝ ընդունված կուսակցության և խորհրդային իշխանության կողմից:

Դա չի նշանակում, թե մենք կարող ենք հանգստանալ գյուղական տնտեսության մեջ ձեռք բերած արդյունքներով: Ընդհակառակը, մեր առաջ են նոր, մեծ խնդիրներ՝ գյուղական տնտեսության վերելքի գործում:

Անցած տարին մի շարք գյուղատնտեսական ռայոններում ստեղծել է վորոշ լրացուցիչ գծավորություններ, 1931 թիվը յեղել է յերաշտի տարի 5 խոշորագույն ռայոններում՝ Միջին ու Ստորին Վոլգայում՝ Հարավային Ուրալում, Արևմտյան Սիբիրում և Կազակստանում: Դա պետությունից պահանջել է բավականաչափ միջոցներ՝ այդ ռայոններին սերմային և մասամբ անհրաժեշտ ոգնություն հասցնելու համար:

Այդ նպատակի համար պետութիւնը վերջին ամիսներս հատկացրել է 107 միլիոն փութ հացահատիկ: Շնորհիվ պետական այդ ոգնութիւնը հիշված գյուղատնտեսական ռայոնները կարողացել են հիմնականում կատարել ցանքսային կամպանիան: Սակայն այդ ոգնութիւնը հասցնելու անհրաժեշտութիւնը չէր կարող չազդել պետական հացահատիկային ռեսուրսների վրա, ամբողջութեամբ վերցրած:

Միայն շնորհիվ այն բանի, վոր մեր գյուղական տնտեսութեան մեջ կոլխոզներն ու սովխոզներն՝ իրենց բարձր ապրանքայնութեամբ բռնել են տիրապետող դիրք, հնարավոր է յեղել պետութեան այդ ոգնութիւնն անբերրի ռայոններին: Միայն շնորհիվ դրան, չնայած մի շարք ռայոններում անցյալ տարվա անբերրիութեանը մենք կարողացել ենք չիջեցնել ցանքսային տարածութիւններն այս տարի: Դա անկարելի կլինէր, յեթե մեր գյուղական տնտեսութիւնում տիրապետող տեղը պատկանէր անհատական տնտեսութիւններին: 1931 թվի յերաշտի հետեւանքների դեմ մղած պայքարի որինակով տեսանելի է այն ամբողջ տարբերութիւնը, վոր կա ներկա դրութեան, — յերբ գյուղական տնտեսութեան մեջ վճռական տեղը բռնել են կոլխոզներն ու սովխոզները, — և այն շրջանի միջև, յերբ գյուղական տնտեսութիւնում տիրապետում էր անհատական գյուղական տնտեսութիւնը (որինակ, 1921 թվին, յերբ յերաշտը լրջորեն կպել էր նաև Ուկրաինային):

Ներկա տարվա բերքի հեռանկարն ավելի բարենպաստ է, քան թե անցյալ տարի:

Առայժմ կարելի է խոսել միայն ընթացիկ տարվա բերքի նախնական նշումների մասին: Բերքի վերջնական սպառումները կվորոշվեն 2-3 շաբթից հետո:

Վորքան կարելի է դատել նախնական տվյալների հիման վրա, ապա մենք կարող ենք հուսալ ավելի բերք հավաքելու, քան թե անցյալ տարի: Մոտ որոշ ըրս լրագրում տպված ընկ. Ոսինսկու գրույցում մատնանշվում է, վոր նախնական տվյալներով այս տարի կարելի է անցյալ տարվանից 500 միլլ. փութ ավելի բերք ստանալ: Այդպիսով բերքի սպասելիքները վատ չեն:

Սակայն, սա վոչ մի չափով չպիտի փոքրացնի մեր առաջ կանգնած խնդիրները՝ գյուղական տնտեսութեան ասպարիզում: Մենք պետք է շատ աշխատենք և հաղթանարենք հսկայական դժվարութիւնները, վորպեսզի անցյալ տարվանից ավելի բերք հավաքենք և ապահովենք գյուղական տնտեսութեան, ամենից առաջ հացահատիկային տնտեսութեան հետագա վերելքը:

2. ԿՈԼԽՈԶՆԵՐԻ ՅԵՎ ՍՈՎԽՈԶՆԵՐԻ ՀԱԼՁԱՆԱԿԻ ՅԵՎ ԿՈՍՍԱԿՑԱԿԱՆ ՂԵԿԱՎԱՐՈՒԹՅԱՆ ԽՆԴԻՐՆԵՐԻ ՄԱՍԻՆ

Ցանքսային կամպանիայի արդյունքները վկայում են խորհրդային Միութիւնում կոլխոզների և սովխոզների հսկայական հաղթանակի մասին: խորհրդային Միութիւնում գարնանացան տարածութեան չորս հինգերորդականից ավելին ցանել են կոլխոզներն ու սովխոզները: Այդպիսի դրութիւն մենք յերբեք դեռ չենք ունեցել: խորհրդային Միութիւնը վերջնականապես ամրապնդվել է գյուղական տնտեսութեան դարգացման սոցիալիստական ուղու վրա: Սովխոզների և կոլխոզների հաղթանակը մեր դասակարգային. թշնամիների և նրանց քաղաքական ագեն-

տուրայի — Եսերների, մենշեիկների, տրոցկիստների և աջ ռադիկալների — հաշիվներն ամբողջապես ջարդ ու փշուր ե արել: Հակառակ նրանց հաշիվների և հակառակ հակահեղափոխական կուլակությունների մադրություն, գյուղը հաղթականորեն առցիալիզմի ուղիով առաջ ե ընթանում:

Դրա փայլուն որինակներից մեկն Ուկրաինան ե հանդիսանում, վոր գյուղական տնտեսության սոցիալիստական վերակառուցման գործում առաջին շարքերումն ե ընթանում: Ուկրաինայում վերջին տարիներս սովխոզային շինարարությունն արագությամբ ծավալվել ե: Կոլխոզներում միացված ե գյուղացիական տնտեսությունների արդեն 70 տոկոսը: Այս տարվա ցանքսային տարածության 81%-ը սովխոզների և կոլխոզների ցանքսերն են կազմում:

Թե գյուղական տնտեսության զարգացման մեջ վորքան են մեծ կոլխոզների հնարավորությունները, այդ յերեվում ե Ուկրաինայում մի շարք տեխնիկական կուլտուրաների ցանքսերի աճման որինակից: Այսպես, վերջին չորս տարիների ընթացքում ճակընդեղի ցանքսերի տարածություններն յերկրում անգամ աճել են: Վուշի ցանքսերի տարածությունը վերջին յերեք տարվա ընթացքում աճել ե մեկ ու կես անգամ: Ընդամենը յերկու տարի առաջ են սկսել Ուկրաինայում բամբակ ցանելը: Այս տարի բամբակի ցանքսերի տարածությունը Ուկրաինայում հասնում ե մինչև 200 հազար հեկտարի, դա մեկ յերբորդական մասն ե կազմում բամբակային ցանքսերի այն տարածության, վորը մինչև հեղափոխությունն ունեցել ե Թուրքեստանը: Ուկրաինայում տեխնիկական կուլտուրաների աճման այս փաստերը վկայում են այն մասին, վոր կոլխոզների և սով-

խոզների վրա հենվելով՝ մենք կարող ենք և պետք ե ապահովենք առաջիկայում գյուղատնտեսական արտադրությունների վերելքի վճռական հաջողությունները:

Այնուամենայնիվ մենք այժմ ստիպված ենք հաշվի առնել և այն փաստը, վոր Ուկրաինայում այս տարի ցանքսը թերակատարվել ե:

Ցանքսային պլանն այստեղ չի կատարվել, իսկ մի շարք ուսյոններում, հացամթերումների ժամանակ սխալների հետևանքով, պարենավորման ծանր դրություն ե ստեղծվել: Այդ ուսյոնների կոլխոզներից շատերի համար այդ դրությունը դեռ վերացված չի:

Դա վկայում ե Ուկրաինայի մեր կազմակերպությունների խոշոր թերությունների մասին գյուղական տնտեսության վերելքի ղեկավարության գործում, առանձնապես կոլխոզների ղեկավարության գործում: Խնքնաքննադատության կարգով մենք պետք ե խոստովանվենք, վոր այդ խնդիրներն Ուկրաինայի բոլշիկները վերջին ժամանակաշրջանում չեն կարողացել կարգավորվել: Մենք տասնյակ հազարավոր կոլխոզներ ենք կազմակերպել, բայց չենք կարողացել կոլխոզային շինարարությունը պատշաճ գործնական ղեկավարությամբ ապահովել, չենք կարողացել գործնական ղեկավարությամբ ապահովել գյուղատնտեսական այնպիսի հիմնական կամպանիաները, ինչպիսիքն են բերքահաժախի և հացամթերումների կամպանիաները:

Մենք գիտենք, թե ինչպիսի դժվարություններ ենք հանդիպում արդյունաբերության մեջ, յերբ գործը վերաբերվում ե նոր խոշոր ձեռնարկների աշխատանքին: Բոլորին հայտնի ե այն որինակը, թե ինչպես հաջողությամբ Ստալինգրադում տրակտորային խոշորագույն գործարանը կառուցելով, մենք ստիպ-

ված եինք յերկարատև պայքար մղելու այդ արտա-
դրութեամբ տիրապետելու, տրակտոր շինելու տեխ-
նիկային տիրապետելու համար: Մենք վերջին տա-
րիներս մի հատ նոր հսկա գործարան չենք, վոր կա-
ռուցել ենք, բայց դուք գիտեք, վոր այժմ ել այդ
գործարաններում արտադրութեան կազմակերպումը
և նրանց ուժի լիակատար ուղղագործումն ապահո-
վելը պակաս դժվարութեաններով չի առաջ ընթա-
նում: Հայտնի է նաև, թե ինչպիսի մեծ դժվարու-
թեաններ ենք հանդիպել Դոնի քարածխային արդյու-
նաբերութեանը մեխանիզացիայի յենթարկելը գլուխ
բերելիս:

Քանի անգամ ավելի դժվար է մեր խնդիրը գյու-
ղական տնտեսութեան մեջ տասնյակ և հարյուր հա-
զարավոր կոլխոզների ղեկավարութեան նկատմամբ,
վորոնք կազմակերպվել են վերջին տարիներս: Ուկ-
րաինայի որինակով այդ բանն արտահայտվել է ա-
ռանձին ուժով:

Այստեղ, Ուկրաինայում, բավականաչափ առիթ-
ներ կան նրա համար, վոր կուսկազմակերպութեան-
ների և ամբողջ կենտրոնի ուղղորդութեանը կլանվի
արդյունաբերութեան ասպարիզում այնպիսի հսկայա-
յական խնդիրներով, ինչպիսիք են Դոնբասը, Դնե-
պրոստրոյը և այլն: Ձի կարելի չընդունել սոցիա-
լիստական շինարարութեան համար այդ արդյունա-
բերական խնդիրների հսկայական կարևորութեանը:
Սակայն Խորհրդային Միութեան գյուղական տնտե-
սութեան մեջ Ուկրաինան այնպիսի աչքի ընկնող
տեղ է գրավում, վոր Ուկրաինայում գեպի գյուղա-
կան տնտեսութեան հարցերը յեղած ուղղորդութեան
թուլացումը — ամենաբացասական հետևանքների է
հանգում: Այստեղ յերևութ ունեցած ընկերները բա-

վականին որինակներ բերին, թե վերջին ժամանա-
կաշրջանում գյուղական տնտեսութեան գործնական
ղեկավարութեան թերութեանները վորքան մեծ են
յեղել: Հետևանքն այն է յեղել, վոր ցանքսային կամ-
պանիան անբավարար է անց կացրվել և բազմաթիվ
սխալներ են տեղի ունեցել հացամթերումների ժա-
մանակ:

Ձի կարելի չնշել, վոր ցանքսային կամպանիայի
սկզբում ղեկավարող որգաններն առանձին ռայոննե-
րում այդ կամպանիայի հիմնական դժվարութեան-
ների ճիշտ հաշվառում չեն ունեցել, մասնավորապես
վիննիցիկու և Կիևի շրջաններում: Միայն մեծ ուշա-
ցումով է այդ ռայոնների վրա հարկավոր ուշադրու-
թեանը դարձվել:

Հացամթերումների կամպանիայի կազմակերպման
անբավարար լինելը, ի միջի այլոց արտահայտվել է
նրանով, վոր հացամթերումների պլանը կատարած
ռայոններն ու կոլխոզները հաճախ նոր առաջադրու-
թեաններ են ստացել, յերբեմն այդ բանը տեղի է
ունեցել 3—4 անգամ: Հաճախ կոլխոզներում գտնը-
վող կուլակութեան ագենտները մեր ստորին կազ-
մակերպութեանների կողմից բոլշևիկյան հակահա-
րկածի չեն հանդիպել, այն կազմակերպութեանների
կողմից, վորոնք գլորվել են աջ ուղղությունիստական
պրակտիկայի հունը: Յերբեմն, ինչպես որինակ Դոն-
բասում, բանը հասել է մինչև կուսակ-
ցական գծի մասսայական ծռումներին և կոլխոզնիկ-
ների ու մենատնտես գյուղացիների նկատմամբ ուղ-
ղակի կուլակային պրովոկացիոն ծաղրանքներին:
Մյուս կողմից, հացամթերումների ժամանակաշրջա-
նում «ձախլիկ» ծռումները բավականաչափ տարած-
ված են յեղել, ըստ վորում նրանց դեմ ձեռք առ-

նված միջոցները հաճախ խիստ ուշացած են յեղել։ Առանձնապես վատ ցուցանիշ է հանդիսանում այն հանգամանքը, վոր մի քանի դեպքերում կոլխոզների և ընդհանրապես գյուղական տնտեսության բացասական մոմենտների մասին տված ազդանշանները ուշ են հասել Ուկրաինայի ղեկավար որգաններին։ Այդ գործում վորոշ նշանակութուն է ունեցել այն հանգամանքը, վոր Ուկրաինայի ղեկավար որգանները մինչև վերջերս գործ են ունեցել 400-ից ավելի ռայոնների հետ։ Պետք է խոստովանել, վոր միևնույն ժամանակ ռայոնների պրակտիկ ղեկավարութունն նպահոված չի յեղել։ Դրա համար Ուկրաինայում շրջանները ստեղծելը դրական մեծ նշանակութուն ունի։ Կոնֆերանսում յեղած վիճաբանութուններից յերեւում է, վոր շրջաններ կազմակերպելու շնորհիվ մենք ռայոններն ու կոլխոզները ղեկավարելուն մոտեցել ենք։

Կոնֆերանսում յեղած վիճաբանութունները, առանձնապես ռայոնական գործիչների յելույթները, մեկնույն ժամանակ ցույց են տալիս, վոր դեռ բավականաչափ չի զիտակցվում Ուկրաինայի կազմակերպության՝ գյուղում տարվող աշխատանքի վճռական բարելավման անհրաժեշտութունը։ Տեղական գործիչների յելույթներում շատ քիչ ուշադրութուն դարձրվեց նրանց աշխատանքի թերութունների քննադատությանը։ Բոլորովին քիչ խոսվեց այն մասին, թե ինչ է արվում բերքհավաքի կամպանիան կազմակերպելու համար, կոլխոզներում բրիգադներ կազմակերպելու գործն ինչպես է ընթանում, ինչպես է ծավալվում պարզաբար բերքահավաքի ժամանակ յեղած կուրստների դեմ, ինչ է արվում անասնապահություն բարձրացնելու համար և այլն։ Մինչդեռ պիտի ըն

դունել գյուղական տնտեսության նկատմամբ Ուկրաինայի ռայոնական կուսկազմակերպութուններից շատերի և Ուկրաինայի Կոմկուսի (բ) Կենտկոմի պրակտիկ ղեկավարության անբավարարութունը և դրանից բուշևիկյան յեզրակացութուններ անել գյուղի ամբողջ աշխատանքը վճռականորեն վերակառուցելու և կոլխոզային շինարարության ղեկավարութունը լրջորեն բարելավելու մասին։

Այժմ փորձեր կան Ուկրաինայի գյուղական տնտեսության ասպարեզում տարված աշխատանքի թերութունները սվաղելու, Ուկրաինայում վերջին հացամթերումների կամպանիայի բացասական փաստերը բարդելով «արտաքին» պատճառների, հացամթերումների պլանի չափի վրա և այլն։ Անհրաժեշտ է հակաբուշևիկյան այդ փորձերին վճռական հակահարված տալ։

Հարկավոր է ինքն իրեն հաշիվ տալ, թե վերջին ժամանակաշրջանի մեր հացամթերումների աշխատանքի զլխավոր թերութուններին ինչու են կայացել։ Առանց այդ հարցին պարզ պատասխան տալու, չի կարելի հերթական հացամթերումների կամպանիայի նկատմամբ քաղաքական և գործնական ճիշտ յեզրակացութուններ հանել։

Ինչպես է պատասխանում այդ հարցերին մեր կուսակցութունը։ Դառնում եմ Վեկտորե-ի (բ) Կենտկոմի հացամթերումների կամպանիայի մասին կայացրած վերջին վորոշմանը։ Այդ վորոշումն ընդունվել է այդ հարցի վերաբերյալ ընկ. Ստալինի հատուկ ցուցմունքների համապատասխան։ Ընկ. Ստալինի ցուցմունքները Կենտկոմի վորոշման հիմքում են դրված։

Նրանում պսված է հետևյալը.

«Անցյալ տարվա մեր հացամթերումների աշխատանքի գլխավոր սխալը, առանձնապես Ուկրաինայում և Ուրալում, կայանում է նրանում, վոր հացամթերումների պլանը տրվել է ռայոններին և կոլխոզներին և անց է կացվել վոչ թե կազմակերպված ձեւով, այլ տարբերայնորեն՝ ըստ հավասարանքի «սկզբունքի», անց է կացվել մեխանիկորեն, առանց հաշվի առնելու դրուժյունը յուրաքանչյուր առանձին ռայոնում, առանց հաշվի առնելու դրուժյունը յուրաքանչյուր առանձին կոլխոզում»:

Հետեւաբար գլխավոր խնդիրը կայանում է նրանում, թե ինչպես բաժնել հացամթերումների պլանը, ինչպես անց կացնել այդ պլանը: Խնդիրը նրանումն է, վոր վճռականորեն վերջ տալ կոլխոզների հետ տարվող աշխատանքի տարբերայնությանը, վերջ տալ հավասարանքին և ռայոններին ու կոլխոզներին մեխանիկորեն մոտենալուն: Դրա համար մեզ անհրաժեշտ է ռայոններում և կոլխոզներում տիրող իսկական գրությունն իմանալ, և հաշվի առնել յուրաքանչյուր ռայոնը և կոլխոզի առանձնահատկությունները, կազմակերպված կերպով անցկացնել հացամթերումների հերթական կամպանիան: Այս ամենը պահանջում է վոչ միայն հենց հացամթերումների աշխատանքի լավ կազմակերպում, այլ լավ տեղյակ լինել գյուղական տնտեսությանը, նրա առանձնահատկություններին՝ ըստ ռայոնների և կոլխոզների, ճիշտ մոտեցում ունենալ վոչ միայն հացամթերումների պլանավորմանը, այլ և կոլխոզային շինարարության ամբողջ ղեկավարության մեջ:

Պետք է խոստովանել, վոր անցյալ տարվա հացամթերումների ժամանակ ռայոններին և կոլխոզներին հավասարանքամեխանիկական մոտեցումը մի

շարք ռայոններում և շատ կոլխոզներում չափազանց բացասական հետևանքներ է տվել: Պիտի այդ անթույլատրելի պրակտիկայից վճռականապես հրաժարվել, վերակառուցելով մեր աշխատանքը կուսակցության պահանջների համապատասխան:

Այդ մասին առանձնապես պետք է այժմ հիշեցնել Ուկրաինայի գործիչներին, նոր բերքի՝ սկսվող հացամթերումների կապակցությամբ: Առավել ևս անհրաժեշտ է այդ անել, վորովհետև անցյալ տարվա հացամթերումների աշխատանքի սխալները կուսկազմակերպության վորոշ խավերում գեմոբիլիզացիոն տրամադրությունների վտանգ են ստեղծում:

Ձի կարելի աչքերը փակել, վոր անցյալ տարվա հացամթերումների աշխատանքի սխալների և դրա հետևանքով մի քանի ռայոններում և կոլխոզներում ստեղծված ծանր կացությունն առանձին ընկերների գրգռում են միանգամայն սխալ յեզրակացությունների հանգելու: Այժմ փորձեր են անում մատնանշված փաստերը բացատրելու անցյալ տարվա հացամթերումների պլանի չափերով և դրանից յեզրակացություն հանել այս տարվա հացամթերումների համար սահմանված պլանը վերանայելու անհրաժեշտության մասին: Մինչդեռ հայտնի է, յեղնելով այս տարվա առանձնահատկություններից Ուկրաինայի և ուրիշ ռայոնների համար հացամթերումների պլանը բավականաչափ պակասացված է անցյալ տարվա համամատուցությամբ:

Այս ամենը բուշեիկներից պահանջում է պարզ պատասխան, ինչպես անցյալ տարվա հացամթերումների արդյունքների գնահատման, այնպես և ընթացիկ տարվա հացամթերումների խնդիրների մասին:

Անցյալ տարվա հացամթերումների աշխատանքի

հետևանքների հանցանքը բարդել հացամթերումների պլանի չափերի վրա, նշանակում է վերջին ժամանակաշրջանի հացամթերումների սխալների ամբողջ հարցը սվաղել: Դրա հետևանքով մենք վոչ միայն կարողութուն չենք ունենա բոլշևիկորեն քննադատելու այդ սխալները, վորի անհրաժեշտությունն է մատնանշում կուսակցությունն, այլ մեր պաշտպանության տակ կվերցնենք անցյալ տարվա հացամթերման աշխատանքի թերությունները: Այդպիսի դրությունը միանգամայն անհանդուրժելի է բոլշևիկներին համար:

Մյուս կողմից՝ այս տարվա հացամթերման պլանը կծկելու ուղին անցնելը՝ նշանակում է սոցիալատական շինարարության դժվարությունների առաջ անձնատուր լինելու ուղին անցնել, նշանակում է ղեմորելիքացիայի յենթարկել մեր կազմակերպությունները, նշանակում է բոլշևիկյան տեմպերի կրժման ուղին անցնել: Խոսք չկա, վոր այդ ուղին իր հիմունքով անընդունելի է բոլշևիկներին համար:

Բոլշևիկների համար խնդիրը բոլորովին ուրիշ կերպ է դրված: Խնդիրը նրանումն է կայանում, վոր հասկանանք անցյալ ժամանակաշրջանի մեր աշխատանքում յեղած թերություններն ու սխալները և կուսկազմակերպությունն ու աշխատավոր մասսաները մոբելիքացիայի յենթարկենք՝ հաղթահարելու բոլոր թերություններն ու սխալները, ամեն բան անելով՝ կուսակցության դրած խնդիրների իրականացումըն ապահովելու համար: Սոցիալիստական շինարարության դժվարության առաջ անձնատուր լինելու ուղին՝ աջ ոպորտունիստների և «ձախերի» ուղին է, վորոնք ոպորտունիզմը «ձախ» բառերով են վարագուրում: Բոլշևիկների ուղին՝ կուսակցության դրած

խնդիրներն իրականացնելու համար մասսաները մոբելիքացիայի յենթարկելու ուղին է:

Երաժամանակ պարզ է, վոր մեր աշխատանքը գյուղում, մասնավորապես Ուկրաինայում չվերակառուցվի համապատասխան կոլխոզների ղեկավարության վճռական բարելավման խնդիրների, համապատասխան առանձին ռայոնների և կոլխոզների առանձնահատկությունների իսկական հաշվետուման խնդիրների, ապա կուսակցության դրած խնդիրները չեն իրականանա: Մյուս կողմից բոլոր հիմքերն ունենք իրականու, վոր գյուղում մեր աշխատանքի պատշաճ վերակառուցումը վոչ միայն կարող է, այլ պետք է այդ խնդիրների իրականացումն ապահովի:

Բանը միայն հացամթերումները ճշտիվ պլանավորելու մեջ չի կայանում. բանը նրանումն է, վոր բոլշևիկյան աշխատանք ապահովենք բերքահավաքի կամպանիան տանելու, հացահատիկ պահելը կազմակերպելու, կոլխոզիկների աշխատանքը դնելու, կոլխոզային բրիգադներ կառուցելու գործում և այլն: Միայն այդ դեպքում մենք կլուծենք դրված խնդիրը:

Խորհրդային Միության Ժողկոմխորհն ու մեր կուսակցության Գենտկոմը չենց նոր, բերքահավաքի կամպանիայի մասին հատուկ ցուցմունք են հրատարակել: Այդ վորոշման մեջ մատնանշվում է, վոր հունձի ժամանակ տեղի ունեցող կորուստների դեմ պայքարը պետք է կենտրոնական տեղ գրավի: Հիրավի, յերբ բոլորին հայոնի փաստեր գոյություն ունին, վոր տաանյակ, նույնիսկ հարյուրավոր միլիոն փութ հացահատիկ է կորչում բերքահավաքի ժամանակ, այդ կորուստների դեմ պայքար մղելն առաջնակարգ նշանակութուն ունի ամբողջ գյուղատնտեսական տարվա հանրագումարների համար: Բերքահավաքի ժամա-

նակ ու նրանից հետո հացահատիկը ցանուցիր անելու և գողանալու դեմ պայքար մղելու հարցը թե՛ նշանակութուն ունի հացամթերման և ցանքսիյն կամպանիայի համար: Կուսակցությունն առանձնապես մատնանշում է, վոր կոլխոզում մեր աշխատանքըն այնպես պետք է դրվի, վոր այն կոլխոզները, վորոնք ավելի լավ են կազմակերպել իրանց աշխատանքը, վորոնք կարողացել են լավագույն բերքատվություն հասնել և ավելի լավ են տարել հունձը, վոր այդ կոլխոզներն ել իրանց տրամադրության տակ, սեփական գործադրության համար ավելի մեծ քանակությամբ հաց և այլ գյուղատնտեսական մթերքներ ունենան: Յեվ կոլխոզային բրիգադների ու առանձին կոլխոզիկների աշխատանքի զնահատության վերաբերմամբ ևս պետք է գործով կատարվի ՎենիՍՊե-ի (բ) Կենտկոմի և Խորհրդային Միության Ժողկոմխորհի ցուցմունքն այն մասին, թե նայած բրիգադների և առանձին կոլխոզիկների աշխատանքի վորակի՝ աշխատորերի զնահատականը պետք է փոխվի, բարձրանալով կամ իջնելով: Այդ բոլորը նախապայմաններ են ստեղծում կոլխոզների լավագույն աշխատանքի, նրանց աշխատանքի արտադրողականության բարձրացման և կոլխոզների ու առանձին կոլխոզիկների տրամադրության տակ անցնող մթերքների չափի ավելացման համար: Այդ բոլորն անպայման հնարավորություն է ստեղծում, վոր կոլխոզները կատարեն կառավարության առաջ իրանց վերցրած պարտականությունները և դրա հետ միասին՝ կոլխոզիկների նյութական բարեկեցությունը բարձրացնելու:

Պետական առաջադրությունների կատարման, կոլխոզների ամրապնդման և կոլխոզիկների բարեկե-

ցություն բարձրացման ապահովումը նրանից է կախված, թե մենք ինչ չափով կկարողանանք այս տարի բերքահավաքը կազմակերպել և տեխնիկական կուլտուրանրի քաղհանի գործը հարթել, ուժեղացնել պայքարը կորուստների դեմ, թույլ չտալ հացահատիկը վատնել և գողանալ, բարելավել կոլխոզներում աշխատանքի կազմակերպումը, համախմբել կոլխոզային ակտիվը և բացատրել կոլխոզիկներին իրենց առաջ կանգնած խնդիրները: Վոչ մի զիջում և տատանում կուսակցության և խորհրդային իշխանության ընդունած խնդիրների իրականացման հարցում: Լարենք մեր բոլոր ուժերը՝ այդ խնդիրներն իրագործելու, հաճահարված տալու կուլակին և կապիտուլյանտներին, ովքեր ել դրանք լինին, — ոպորտունիստներ, թե տրոցկիստական տիպի «ձախեր»:

3. ԳՅՈՒՂԱԿԱՆ ՏՆՏԵՍՈՒԹՅԱՆ ՎԵՐԵԼԲԻ ՅԵՎ ԿՈԼԽՈԶՆԵՐԻ ԿԱԶՄԱԿԵՐՊՈՒՄ-ՏՆՏԵՍԱԿԱՆ ԱՄՐԱՂՆԴՄԱՆ ՄԱՍԻՆ

Անցյալ տարվա համեմատությամբ մենք այս տարի բավականին առանձնահատկություններ ունենք աշխատանքի համար գյուղում:

Ըստ այնմ հատուկ ուշադրության է արժանի կուսակցության և կառավարության հայտնի վորոշումը կոլխոզային առելսի ծավալման մասին:

Կոլխոզների և աշխատավոր գյուղացիների համար այս տարի հացամթերումների պլանը պակասացնելով՝ մենք ընդունել ենք հացամթերումների պլանի ավելցումը սովխոզների համար և առանձնապես մատնացույց ենք արել այն, վոր հացամթերումներն ավարտելուց հետո պետք է անարգել ծավալվի հացի կու-

խոգային առևտուրը: Այդ վորոշումը պետք է ճշտիվ կատարվի:

Նա պահանջում է, վոր կոլխոզներն առաջին տեղը և մյուս խնդիրներից առաջ դնեն հացամթերումների պլանի ու ցանքսի համար սերմի հավաքման կատարելու գործը: Ապա նա մատնանշում է, վոր այդ առաջադրությունները կատարելուց հետո, կոլխոզները և կոլխոզնիկները, նույնպես և աշխատա վոր գյուղացիներ-մենատնտեսները կարող են հացի անարգել առևտուր անել: Բայց դրա հետ միասին կուսակցության և կառավարության վորոշման մեջ հաստատապես մատնանշված է այն, վոր պիտի վճռական պայքար մղվի սպեկուլյանտների ու ձեռք-ձեռք գնողների դեմ, վորոնք կաշխատեն շահել կոլխոզնիկների և աշխատավոր մենատնտես գյուղացիների հաշվին: Ձի կարող կասկած լինել այն բանում, վոր կուլակը, ըսպեկուլյանտը և ձեռք-ձեռք գնողը կձգտեն հացի առևտուրը շուտ տալ իրենց ոգտին, վոր նրանք աշխատեն մի ճեղք գտնել հացի սպեկուլյատիվ առևտուրը զարգացնելու համար: Ձի կարելի նաև հաշվի չառնել այն, վոր կոլխոզային առևտրի ծավալումը կարող է վորոշ տատանումներ մտցնել կոլխոզնիկների շարքերի մեջ, վոր կուլակի ազդեցությունը լրակ կոլխոզնիկների անկայուն տարրերը կարող են ձգտել դեպի կոլխոզից դուրս գալը:

Սակայն վոչ մի կասկած չի կարող լինել այն բանում, վոր կոլխոզային առևտրի ծավալման մասին կուսակցության և խորհրդային իշխանության վորոշումը կարող է և պիտի մեծ դեր խաղա կոլխոզների ամրապնդման գործում, կոլխոզնիկների շարքերը համախմբելու գործում: Այդ վորոշումը մեծացնում է կոլխոզնիկի շահագրգռվածությունը՝ բերքի ար-

դյունքների մեջ, հետևաբար և բերքահավաքի կամ պանիան կազմակերպված տանելու, կորուստների դեմ պայքարելու մեջ և այլն: Հետևաբար, յեթե մենք իրոք պահանջենք դեպի կոլխոզներն ու կոլխոզնիկներն յեղած մեխանիկական-հավասարանքային մոտեցման վերացումը, ապա մենք նոր նախադրյալներ կունենանք կոլխոզների աշխատանքում առանձին կոլխոզնիկների շահագրգռվածությունը մեծացնելու համար: Կոլխոզային առևտրի ծավալումը վոչ միայն չի հակասում կոլխոզների կազմակերպչա-տնտեսական ամրապնդման խնդրին, այլև կարող է ու շատ բանով պետք է ողնի այդ գործին: Կոլխոզային առևտրի ծավալումը վոչ միայն չի բթացնում պայքարը կուլակի ու սպեկուլյանտի դեմ, այլ, ընդհակառակը, տվյալ պայմաններում նրան դարձնում է ավելի բազմակողմանի ու վճռական:

Բյուրեղները գործը պիտի դնեն այնպես, վորպեսզի հացամթերումները վերջացնելուց հետո կոլխոզային առևտրի ծավալումը բարձրացնի կոլխոզների ու առանձին կոլխոզնիկների շահագրգռվածությունը դեպի կոլխոզային տնտեսության ամրապնդումը, դեպի կոլխոզային տնտեսության ապրանքայնության մեծացումը, դեպի հացամթերումների պետական պլանի, կոլխոզային պլանի կատարման և սերմային ֆոնդ կառուցելու արագացումը: Կոլխոզային առևտրի ծավալումը պետք է մեծացնի կոլխոզնիկի շահագրգռվածությունը դեպի բերքատվությունը բարձրացնելու գործը, դեպի բերքահավաքի լավագույն կազմակերպումը, դեպի կորուստների դեմ պայքարը, և դեպի կոլխոզներում աշխատանքի կազմակերպման ամբողջ գործը: Մյուս կողմից՝ հացի կոլխոզային առևտուրը պետք է լրացուցիչ մատակարարման աղբյուր

հանդիսանա քաղաքների բանվորների ու ծառայող-
ների մատակարարման համար: Այդ ամենի մեջ վրձ-
ռական նշանակութուն կունենա մեր աշխատանքը
կոլխոզներում, մեր կարողութունը կոլխոզիկներին
համախմբելու՝ կոլխոզային առևտրի ծավալման մա-
սին կուսակցության ու կառավարության կայացրած
վորոշումը բոլշևիկորեն կիրառելու շուրջը:

Արժե կանգ առնել հեղափոխական ուրինակա-
նության ամրապնդման մասին վերջերս կայացրած
վորոշման վրա:

Կարիք չկա ապացուցելու, թե մեզ մոտ գեռևս
պրակտիկայում հեղափոխական որինականության քիչ
ծուռումներ կան, մանավանդ գյուղում: Պայքարը հե-
ղափոխական որինականության ամրապնդման հա-
մար անհրաժեշտ է: Սակայն տվյալ դեպքում ես դա-
սակարգային թշնամական տարրերը փորձեր կանեն
իրենց տեսակետից մեկնաբանելու հեղափոխական
որինականության կիրառումը, փորձեր կլինեն հեղա-
փոխական որինականության ամրապնդելու մասին
կուսակցության և խորհրդային իշխանության պա-
հանջները մեկնաբանելու, իբր թե պայքարը դատա-
կարգային - թշնամական տարրերի դեմ մեղմանում է:
Բոլշևիկների և խորհրդային իշխանության բոլոր ազ-
նիվ կողմնակիցների խնդիրն է՝ ապահովել հեղափո-
խական որինականության կիրառումն աշխատավոր-
ների ոգտին, բանվորների, կոլխոզիկների և մենա-
ցնտես աշխատավոր գյուղացիների ոգտին: Առանձ-
նապես դա կարևոր է գյուղում կոլխոզիկների վերա-
բերմամբ, վորովհետև պայքարը կոլխոզներում ըն-
տրականութունը խախտելու դեմ, պայքարը կոլխո-
զային գույքի վերաբերմամբ այս կամ այն պաշտո-
նատար անձանց կողմից կամայական կարգադրու-

թյուններ անելու դեմ և առհասարակ պայքարը կոլ-
խոզների վերաբերմամբ հրամանատարելու անթույ-
լատելի ձևերի դեմ՝ պետք է կարևորագույն նշա-
նակութուն ունենա կոլխոզներն ամրապնդելու և
կուլակի հակակոլխոզային աշխատանքն արմատախիլ
անելու համար: Հեղափոխական որինականության ամ-
րապնդման հիման վրա տարվող պայքարը՝ տեղական
որդանների պրակտիկայում յեղած ամեն տեսակի
ծուռումների դեմ, ինչպիսի «ձախ»՝ ֆրագների տակ էլ
թագցնվելու լինեն այդ ծուռումները, — պետք է ուժե-
ղացնվի և հենց դրանով պետք է խորհրդային իշխա-
նության որդանների հեղինակութունը բարձրացվի
կոլխոզային մասսայի աչքում, դյուղի չքավորա-մի-
ջակային մասսայի աչքում և քաղաքի ու գյուղի բո-
լոր աշխատավորների աչքում:

Անր գյուղական տնտեսության վերելքի համար
ահագին նշանակութուն պիտի ունենան այն միջո-
ցառումները, վոր այժմ կուսակցությունն ու խորհրդ-
դային իշխանությունն իրագործում են գյուղին առ-
դյունաբերական ապրանքներ մատակարարելու վե-
րաբերմամբ:

Դեռևս կուսակցության 16-րդ համագումարն ա-
մենայն վճռականությամբ մատնանշել է, թե ան-
հրաժեշտ է ուժեղ ուշադրութուն դարձնել թեթև
արդյունաբերության վերելքին և քաղաքի ու գյուղի
համար լայն գործածության առարկաների արտադրու-
թյունը ծավալելուն: Այդ վորոշման կատարումը մին-
չև վերջին ժամանակներս դժվար եր առաջ շարժ-
վում: Այն ինչ, աշխատավորների պահանջների աճու-
մը պահանջում է վճռականորեն բարելավել այդ գոր-
ծը: Առանձնապես դա անհրաժեշտ է կոլխոզային առ-
ևտրի ծավալման հետ կապված, վորի հանդեպ պետք

ե շարժել արդյունաբերական ապրանքների մեծաց-
րած հոսանք:

Դրա համապատասխան՝ կուսակցությունը և կա-
ռավարությունն ուժեղացրած ուշադրություն են
դարձնում լայն գործածության առարկաների ար-
տադրության ծավալմանը, մանավանդ գյուղին ար-
դյունաբերական ապրանքներ մատակարարելու գոր-
ծի մեծացմանը: Դա արդեն իր արտացոլումն է
գտնում պրակտիկայում:

Ներկա յեռամսյակում (հուլիս—ոգոստոս—սեպ-
տեմբեր) գյուղին արդյունաբերական ապրանքներ
մատակարարելու գործը բավականաչափ լավանում է:
Անցյալ տարվա համապատասխան ժամանակաշրջանի
համեմատությամբ գյուղ ուղարկվող արդյունաբերա-
կան ապրանքների քանակը բավականաչափ մեծա-
նում է: Բավական է մատնանշել, վոր այս տարվա
յերրորդ յեռամսյակում գյուղ ուղարկվող արդյու-
նապրանքների (այսպես կոչվող պլանավորվող գրուպ-
պայի ապրանքներ) քանակն ավելի քան յերկու ան-
շան մեծացված է՝ անցյալ տարվա համապատաս-
խան ժամանակաշրջանի համեմատությամբ:

Գյուղին արդյունապրանքներ մատակարարելու
այդ միջոցառումներն ստեղծում են ավելի նպաստա-
վոր պայմաններ գյուղում տարվող մեր ամբողջ աշ-
խատանքի համար, և ամենից առաջ մեր կոլխոզնե-
րի ամրապնդման և հիմնական գյուղատնտեսական
առաջադրությունները նրանց կողմից կատարելու
համար: Սակայն այդ գործում ունեցած մեր հնա-
րավորությունները դեռևս բավականաչափ չեն ոգ-
տագործված: Միայն վերջին ժամանակներս են տե-
ղական կազմակերպությունները սկսել ավելի մեծ
ուշադրություն դարձնել թեթեւ արդյունաբերու-

թյան ձեռնարկներին: Միայն վերջին շաբաթներս են
սկսել վոչ միայն թեթեւ արդյունաբերու-թյան ձեռ-
նարկներում, այլև ծանր արդյունաբերու-թյան ձեռ-
նարկներում կազմակերպել ուտիլ ցեխեր, վորոնց
խնդիրն է՝ ոգտագործել գործարանային զանազան
տեսակի մնացորդները լայն գործածության առար-
կաների արտադրությունը մեծացնելու համար:

Միանգամայն անբավարար կերպով են ոգտագոր-
ծել մանր կուստարային արդյունաբերու-թյան հնա-
րավորությունները, վոր կարող էր բավականաչափ
լրացուցիչ արտադրանք տալ լայն շուկայի համար:
Այժմ այդ գործին պետք է ձեռնարկել բուլշևիկյան
ամբողջ հաստատակամությամբ:

Վերջին շրջանում, անկասկած, մեծանում է քա-
ղաքի, մանավանդ գյուղի սպառողին մատակարարելու
լայն շուկան զնացող ապրանքների քանակությու-
նը: Անհրաժեշտ է, վոր այդ արդյունապրանքները լի-
վին գյուղ հասնեն, ինչպես դա սահմանված է կեն-
տրոնական որդանների վորոշումներում: Դրա համար
ուժեղ վերահսկողություն է անհրաժեշտ՝ ապրանք-
ները դեպի տեղերը շարժելու, արդյունապրանքները
դեպի գյուղ շարժելու վերաբերմամբ պետական և
կոոպերատիվ համապատասխան մատակարարողական
կազմակերպությունների աշխատանքի ստուգումն՝
այժմ կուսակցական կազմակերպությունների մար-
տական խնդիրներից մեկն է հանդիսանում:

Մենք դեռևս քիչ բան ենք արել գյուղին ար-
դյունապրանքներ մատակարարելու գործը լրջորեն
բարելավելու համար: Սակայն կուսակցու-թյան և
խորհրդային իշխանու-թյան կողմից այժմ կիրառվող
միջոցառումները վկայում են, վոր մենք մեծ հնա-
րավորություններ ունենք այդ գործում և այժմ

գյուղ ուղղված արդյունապրանքների ուժեղ հոսանքը պետք է իր գործը կատարի։ Չի կարելի չընդունել, վոր այդ հանգամանքը մեծ նշանակություն ունի գյուղում տարվող մեր ամբողջ աշխատանքի համար, գյուղական տնտեսության վերելքի և կոլխոզներին ամրապնդման համար։

Մանրամասն կանգ չեմ առնի վերջին տարիներու Ուկրաինայի գյուղական տնտեսության մեխանիզացիային բազայի հսկայական աճման վրա։ Բավական է հիշել, վոր Ուկրաինայում ամբողջ ցանքսային տարածության 45 տոկոսն արդեն սպասարկվում է մեքենա-տրակտորային կայանների կողմից։ Այս տարի վոչ միայն տրակտորներն, այլև կոմբայները, ավտոմոբիլներն արդեն հազարներով են գործելու դաշտերում։ Գյուղական տնտեսության մեքենացրած բազայի հետագա ամեն կերպ զարգացման հետ միասին անհրաժեշտ է վճռական պայքար մղել գյուղատնտեսության մեջ կենդանի քաշող ուժը կրքառառու դեմ։ Անհրաժեշտ է գործով ապահովել կուսակցության և խորհրդային իշխանության՝ ձիուն խնամոտ վերաբերմունք ցույց տալու մասին կայացրած վորոշումների իրագործումը։ զրա հետ միասին պետք է շարունակել համառ պայքարը գյուղական տնտեսության մեքենայացրած բազան ամրապնդելու համար, անշեղ ծավալելով գյուղական տնտեսությանը տրակտորներ, կոմբայներ, ավտոմոբիլներ և այլ գյուղատնտեսական մեքենաներ մատակարարելը։

Մեր աճող սոցիալիստական արդյունաբերությունն որեցոր ամրապնդում է քաղաքի ու գյուղի արտադրական մերձեցումը։ Դրանով հիմք է ստանում գյուղական տնտեսության տեխնիկական վերազինման և հետագա վերելքի համար, առանց վորի չի

կարելի ապահովել հենց ինդուստրիայի հետագա վերելքը։ Գյուղին ուժեղացրած կերպով արդյունապրանքներ մատակարարելու հիման վրա մենք պետք է նաև ապահովենք քաղաքի ու գյուղի առևտրական մերձեցման հետագա ամրապնդումը, վորն ունի կարևորագույն նշանակություն գյուղական տնտեսության վերելքի գործի համար և զրա հետ միասին հենց սոցիալիստական ինդուստրիայի ծավալման համար։

Վերջապես կոլխոզների ղեկավար կադրերի յեվ կոլխոզային ախիվի մասին։

Վերջին տարիներու մեր կոլխոզներում աճել են գյուղի սոցիալիստական տնտեսության հարյուր հազարավոր ամենակտիվ կառուցողներ։ Կուսակցության վորոշումների համապատասխան, անհրաժեշտ է ամբողջեն այդ կադրերին կոլխոզների աշխատանքում և անհրաժեշտ է նրանց ամենայն աջակցություն ցույց տալ՝ աշխատանքի մեջ և իրենց կուլտուրա-քաղաքական զարգացումը բարձրացնելու գործում։ Ընդունին, անհրաժեշտ է շեշտել, վոր կոլխոզային ակտիվի մեջ մեր աշխատանքը դեռ շատ թույլ է ծավալված, այն ինչ կոլխոզային ակտիվի մեջ տարած աշխատանքը վճռական նշանակություն ունի կոլխոզների ամրապնդման և պետական ու կոլխոզային հիմնական առաջադրությունները նրանց կողմից կատարելու գործում։

Ուկրաինայում շրջաններ կազմակերպելու հետ կապված կուսկազմակերպությունների ուշադրության թուլացման վտանգ կա ռայոններում տարվող աշխատանքի վերաբերմամբ։ Այստեղ հանդես յեկած մի շարք ընկերներ մասնանշեցին, թե այդպիսի տեղեկանքներ կան մի քանի շրջաններում։ Եվ

գյուղ ուղղված արդյունապրանքների ուժեղ հոսանքը պետք է իր գործը կատարի: Չի կարելի չընդունել, վոր այդ հանգամանքը մեծ նշանակութիւն ունի գյուղում տարվող մեր ամբողջ աշխատանքի համար, գյուղական տնտեսութեան վերելքի և կոլխոզներէ ամրապնդման համար:

Մանրամասն կանգ չեմ առնի վերջին տարինե-
րս Ուկրաինայի գյուղական տնտեսութեան մեքենա-
սրակսորային բազայի հսկայական աճման վրա: Բա-
վական է հիշել, վոր Ուկրաինայում ամբողջ ցանք-
սային տարածութեան 45 տոկոսն արդեն պլաստարկ-
վում է մեքենա-տրակտորային կայանների կողմից: Այս տարի վոչ միայն տրակտորներն, այլև կոմբայ-
ները, ավտոմոբիլներն արդեն հազարներով են գոր-
ծելու դաշտերում: Գյուղական տնտեսութեան մեքե-
նացրած բազայի հետագա ամեն կերպ զարգացման
հետ միասին անհրաժեշտ է վճռական պայքար մղել
գյուղատնտեսութեան մեջ կենդանի քաջող ուժը կըր-
ճատելու դեմ: Անհրաժեշտ է գործով ապահովել կու-
սակցութեան և խորհրդային իշխանութեան՝ ձիուն
իննամոտ վերաբերմունք ցույց տալու մասին կայա-
ցրած վորոշումների իրագործումը: Ղրա հետ միասին
պետք է շարունակել համառ պայքարը գյուղական
տնտեսութեան մեքենայացրած բազան ամրապնդելու
համար, անշեղ ծավալելով գյուղական տնտեսու-
թեանը տրակտորներ, կոմբայներ, ավտոմոբիլներ և
այլ գյուղատնտեսական մեքենաներ մատակարարելը:

Մեր աճող սոցիալիստական արդյունաբերութիւնն
որեցոր ամրապնդում է քաղաքի ու գյուղի ար-
տադրական մերձեցումը: Դրանով հիմք է ստանում
գյուղական տնտեսութեան տեխնիկական վերազին-
ման և հետագա վերելքի համար, առանց վորի չի

կարելի ապահովել հենց ինդուստրիայի հետագա վե-
րելքը: Գյուղին ուժեղացրած կերպով արդյունապ-
րանքներ մատակարարելու հիման վրա մենք պետք
է նաև ապահովենք քաղաքի ու գյուղի առևտրական
մերձեցման հետագա ամրապնդումը, վորն ունի կա-
րեվորագույն նշանակութիւն գյուղական տնտեսու-
թեան վերելքի գործի համար և ղրա հետ միասին
հենց սոցիալիստական ինդուստրիայի ծավալման հա-
մար:

Վերջապես կոլխոզների ղեկավար կադրերի յեվ
կոլխոզային ակտիվի մասին:

Վերջին տարիներս մեր կոլխոզներում աճել են
գյուղի սոցիալիստական տնտեսութեան հարյուր հա-
զարավոր ամենակտիվ կառուցողներ: Կուսակցութեան
վորոշումների համապատասխան, անհրաժեշտ է ամ-
բացնել այդ կադրերին կոլխոզների աշխատանքում
և անհրաժեշտ է նրանց ամենայն աջակցութիւն
ցույց տալ՝ աշխատանքի մեջ և իրենց կուլտուր-քա-
ղաքական զարգացումը բարձրացնելու գործում: Ընդ-
ոմին, անհրաժեշտ է շեշտել, վոր կոլխոզային ակ-
տիվի մեջ մեր աշխատանքը դեռ շատ թույլ է ծա-
վալված, այն ինչ կոլխոզային ակտիվի մեջ տարած
աշխատանքը վճռական նշանակութիւն ունի կոլխոզ-
ների ամրապնդման և պետական ու կոլխոզային հիմ-
նական առաջադրութիւնները նրանց կողմից կատա-
րելու գործում:

Ուկրաինայում շրջաններ կազմակերպելու հետ
կապված կուսակազմակերպութիւնների ուշադրու-
թեան թուլացման վտանգ կա ռայոններում տար-
վող աշխատանքի վերաբերմամբ: Այստեղ հանդես
յեկած մի շարք ընկերներ մասնանշեցին, թե այդ-
պիսի տենդենցներ կան մի քանի շրջաններում. յեվ

ներանք արդարացի են: Պետք է այդպիսի փորձերին վճռական հակահարված տար:

Գյուղական տնտեսության սոցիալիստական վերակառուցման գործում մեր հիմնական հենարանը հանդիսացող ռայոնական կազմակերպությունների ամրապնդումը մեր բոլոր որգանների ուշադրության կենտրոնում պիտի լինի: Այդ մասին պետք է հիշեն վերջին ժամանակաշրջանում Ուկրաինայում կազմակերպված շրջանային կազմակերպությունները:

* * *

Յեվ այսպես, Ուկրաինայի բոլշևիկյան կազմակերպության առաջ գրված են կարեւորագույն խնդիրներ գյուղական տնտեսության բնագավառում: Ուկրաինայի բոլշևիկները կկարողանան լուծել գյուղական տնտեսության վերելքի նոր խնդիրները կոլխոզային և սովխոզային շինարարության հիման վրա, վերակառուցելով իրենց աշխատանքը համապատասխան նոր պայմանների, համապատասխան յուրաքանչյուր ռայոնի, յուրաքանչյուր կոլխոզին կոնկրետ, պրակտիկ մոտեցման խնդիրներին:

Կոլխոզներն ու սովխոզները դարձել են վճռական ուժ գյուղական տնտեսությունում. սակայն այդ գործին իրոք տիրապետելու մեր աշխատանքը դեռ սաստիկ հետ է մնում գյուղի սոցշինարարության թափից: Սակայն բոլշևիկներն ընդգծելով իրենց աշխատանքի մեջ թերությունների ու սխալների գոյությունը՝ այդ բանն անում են փոշ թե նրա համար, փորպեսզի իջեցնեն սոցշինարարության տեմպերը, այլ նրա համար, փորպեսզի մոբիլիզացիայի յենթարկեն կուսակցական կադրերին ու աշխատավոր մաս-

սաներին՝ պայքարելու այդ թերությունների դեմ, դրանց վերացնելու համար: Մենք պետք է բոլշևիկներեն կենտրոնացնենք մեր ուժերն՝ բերքահավաքի կամպանիան տանելու, կորուստների դեմ կռիվելու, հացահատիկային և տեխնիկական մշակույթների բերքատվությունը բարձրացնելու, մշակույթների քաղհանն ուժեղացնելու և բարելավելու, անասնաբուծությունը բարձրացնելու, կոլխոզային տնտեսությունում հաշվետու դնելու, կոլխոզնիկների աշխատանքի կազմակերպման վրա և այն ժամանակ մենք պատվով կկատարենք գյուղական տնտեսությանը տրված հիմնական առաջադրությունները և կոլխոզների ամրապնդման խնդիրը:

Խորհրդային Միության գյուղական տնտեսություն մեջ Ուկրաինայի նշանակությունը բացառիկ կերպով մեծ է: Ուկրաինայի գյուղական տնտեսության վերելքի և ամենից առաջ կոլխոզների և սովխոզների տնտեսության վերելքի գործն ունի փոշ միայն ահագին տնտեսական, այլ և քաղաքական մեծ նշանակություն: Ուկրաինայի բոլշևիկներին խնդիրը կայանում է նրանում, փոր ապահովի ամբողջ կուսակազմակերպության ուշադրության շրջադարձը դեպի գյուղական տնտեսության վերելքի գործը, դեպի կոլխոզների և սովխոզների ամրապնդման խնդիրները:

Յերկրի ներսում գտնվող դասակարգային թշնամիները (կուլակը, սպեկուլյանտը և հակահեղափոխական վնասարարը) փորձում են և կփորձեն ոգտագործել անցյալ շրջանում գյուղում տարած մեր աշխատանքի թերությունները կոլխոզները քայքայելու, կոլխոզնիկների անկայուն մասի շարքերում կազմալուծում առաջ բերելու համար: Խորհրդային Միու-

Թյան սահմաններինց դուրս գտնվող դասակարգային
թշնամին իր հաշիվներն այն բանի վրա ե կառու-
ցում, վոր ոգտագործի մեր աշխատանքի մեջ յեղած
թերություններն ու սխալներն իր նպատակներին հա-
մար և, ամենից առաջ, արագացնելու Խորհրդային
Միության դեմ իմպերիալիստական ինտերվենցիան։
Պետք ե հիշել այն մասին, վոր այդ փորձերը վեր-
ջին ժամանակներս ուժեղացել են։

Այդ բոլորը պահանջում ե Ուկրայնայի բոլշևիկ-
ներից վճռականորեն բարելավել աշխատանքը գյու-
ղում և, ամենից առաջ, կոլխոզային շինարարության
դեկավարության վերաբերմամբ։ Ուկրայնայի կու-
սակցական կազմակերպությունը շատ անգամ ե ա-
պացուցել, վոր ինքն ընդունակ ե բոլշևիկորեն լու-
ծել իր առաջ դրված դժվարագույն խնդիրները։
Մենք լիովին հավատացած ենք, վոր գյուղական տըն-
տեսության վերելքի նոր խնդիրները լուծելու մեջ ել
Ուկրայնայի կուս-կազմակերպությունը ցույց կտա
իր բոլշևիկյան մարտունակությունը, դրա համար
գործնական պլան մշակելով, նրա կատարման հա-
մար մոբիլիզացիայի յենթարկելով իր կուսկազմակեր-
պությունները և աշխատավորների լայն մասսաները։

Մեր դիրքերը գյուղական տնտեսության մեջ
յերբեք այնքան ուժեղ չեն յեղել, վորքան այժմ,
յերբ այստեղ կոլխոզներն ու սովխոզները վճռական
տեղ են բռնել։ Իրանով վերջնականապես ջախջախ-
ված են բոլոր գույնի հակահեղափոխականների, մեն-
շևիկների, եսերների, տրոցկիստների և աջ-ուկրո-
նիստների հաշիվները, թե Խորհ. Միության գյուղա-
կան տնտեսությունում սոցիալիզմի հաղթանակը
հնարավոր չե։ Ավելի ևս մեծ վճռականությամբ մենք
պետք ե հակահարված տանք բոլոր և ամեն տեսակի

վայնասուն բարձրացողներին ու անձնատուր լինող-
ներին, վորոնք ընդունակ չեն իսկական պայքար մղե-
լու գյուղական տնտեսության վերելքի ու սոցիալիս-
տական վերակառուցման համար, ընդունակ չեն բու-
շևիկորեն կռվել սոցիալիզմի հաղթանակի համար։
Ուկրայնայի բոլշևիկները պիտի վերակառուցեն
իրենց աշխատանքը նոր պայմանների և գյուղական
տնտեսության վերելքի նոր խնդիրների համապա-
տասխան։ Իրենց հաղթանակին հաստատ համոզված՝
Ուկրայնայի բոլշևիկները պատվով կկատարեն գյու-
ղական տնտեսության վերելքի գործը, կլուծեն իրենց
առաջ դրված գյուղատնտեսական խնդիրները և կու-
խոզների ամրապնդման ու սովխոզների ծավալման
խնդիրը։ Այդ խնդիրները լուծելու համար բոլշևիկո-
րեն մոբիլիզացիայի յենթարկել Ուկրայնայի կուս-
կազմակերպությունը—դրա մեջ ե կայանում ներկա
համաուկրայնական կուսակցական կոնֆերանսի գըլ-
խավոր անելիքը (բուռն ծափահարություններ)։

ՈՒԿՐԱՅՆԱՅԻ ԲՈԼՇԵՎԻԿ- ՆԵՐԻ ԽՆԴԻՐՆԵՐԸ ԳՅՈՒՂԻ ԱՇԽԱՏԱՆՔՈՒՄ

ԸՆԿ. ԿԱԳԱՆՈՎԻՉԻ ՃԱՌԸ

ԱՐՏԱՍԱՆԱԾ ՈՒԿՐԱՅՆԱՅԻ ԿՈՄԿՈՒՍԻ (Բ)
3-ՐԴ ՀԱՄԱՌՈՒԿՐԱՅՆԱՅԿԱՆ ԿՈՆՖԵՐԱՆՍՈՒՄ
1932 թ. ՀՈՒԼԻՍԻ 8-ԻՆ

1. ԱՃՈՒՄ ՅԵՎ ԱՄՐԱՊՆԴՈՒՄ Ե ԿՈԼԽՈՋԱՅԻՆ ՏՆՏԵՍՈՒԹՅՈՒՆԸ ԽՈՐՀՐԴԱՅԻՆ ՄԻՈՒԹՅՈՒՆՈՒՄ

Ընկերներ, ընկ. Ստալինի վերջին ցուցմունքներով՝ գյուղական տնտեսության և գյուղում տարվող աշխատանքի ղեկավարումը բարելավելու խնդիրը զբոսված է վորպես կարևորագույն խնդիր ամբողջ կուսակցության, և մանավանդ Ուկրաինայի կուսկազմակերպության համար:

Վեկն. Գե (Բ) ճիշտ քաղականության հետևանքով, քաղաքականություն, վոր տարվել է մեր յերկիրը դեպի կապիտալիստական զարգացման ուղին շուտապա ցանկացողների դեմ մղված պայքարում, տրոցկիստների և աջ ուկլոնիստների դեմ մղված պայքարում մենք իսկապես հսկայական, պատմական հաղթություններ ենք տարել:

Դեռ վոչ այնքան հեռու ժամանակներում, կուսակցության 16-րդ համագումարի ժամանակ՝ կոլլեկտիվացրված է յեղել գյուղացիական տնտեսությունների 21%-ը: Իսկ ամբողջ սոցիալիստական սեկտորը, սովխոզների հետ միասին՝ Խորհրդային Միության ցանքային տարածության միայն 32,4%-ն էր բռնում: Այսօր արդեն կոլլեկտիվացրած տնտեսությունները 61% են կազմում, իսկ սոցիալիստական սեկտորի զարնանացանի տարածությունը՝ ամբողջ ցանքային տարածության 80,4%-ին է հասնում: Միմիայն ՄՏԿ-ները 35 միլոն հեկտարից ավելի են ցանել:

Յեթե կուսակցության 16-րդ համագումարին սոցիալիստական սեկտորն արդեն գերակշռող էր հանդիսանում Խոր. Միության եկոնոմիկայում, ապա այսօր մենք, ձեզ հետ միասին, կարող ենք վոչ միայն սոցիալիստական սեկտորի գերակշռությունը մասնանշել, այլ և այն, վոր «Խորհրդային Միությունը վերջնականապես հաստատվել է սոցիալիստական նոր ուղու վրա», և վոր «Խորհ. Միությունում սոցիալիզմի վերջնական հաղթանակն արդեն ավարտված կարելի է համարել»:

Դա վերջին տարվա պայքարի վճռական արդյունքն է, մեր կուսակցության աշխատանքի վճռական արդյունքը (ժափահարություն):

Բավականաչափ ավելացել է գյուղական տնտեսության մեքենայացումը: Յեթե առ 1-ն հունվարի 1929 թվի Խորհրդային Միության գյուղական տնտեսությունում աշխատում էր 29,000 տրակտոր և 1,8 հազար ավտոմոբիլ և վոչ մի կոմբայն չի յեղել, ապա առ 1-ն հունվարի 1932 թվի, աշխատում է 146 հազար տրակտոր (3 ու կես տարում զրեթե 5 անգամ աճել է), 10 հազար ավտոմոբիլ (աճումը 5 ան-

զամից (ափելի) և 10.500 կոմբայն: Ուկրաինայում արակառքները թիվը 9.200-ից հասել է 31 հազարի (աճել է գրեթե 4 անգամ), այժմ կոմբայնների թիվը հասնում է 1800-ի:

Խորհրդային Միության ցանքային տարածությունը 1928 թ. 113 միլիոնից հասել է 136 միլիոն հեկտարի 1931 և 1932 թվերին: Մեծ չափերով աճել է տեխնիկական կուլտուրաների արտադրանքը: Այսպես, որինակ, 1928 թվին մաքուր բամբակ է ստացված 14,9 միլիոն փութ, իսկ 1931 թվին արդեն 34,5 միլիոն փութ: Դա մեզ ազատել է բամբակի վերաբերմամբ ոտար յերկրներից կախումն ունենալուց և մենք կարող ենք տեքստիլ արդյունաբերությունը զարգացնել լիովին խորհրդային հումուլ-թի վրա:

Մենք կարողացել ենք գյուղական տնտեսության մեջ խոշորագույն հաջողությունների հասնել միայն յերկրի ինդուստրացման հիման վրա, մեր՝ այդ թվում է Ուկրաինայի արդյունաբերության խոշորագույն հաջողությունների հիման վրա: Խորհրդային Միության արդյունաբերության ընդհանուր արտադրանքը 1928 թվի 14 միլիարդի, 700 միլիոն ուրբուց՝ 1932 թ. հասել է 37 և կես միլիարդի, այսինքն՝ 2 և կես անգամ ավելի:

Մակայն, ընկերներ, կարելի է ուղիղ քաղականություն և հակայական նվաճումներ ունենալ, բայց առանձին բնագավառներում և առանձին ուսյոններում վատ պրակտիկայի հետևանքով փչացնել և հաջողությամբ առաջ գնալը դժվարացնել:

«Կուսակցությունը չի կարող հիմնական զիծ մշակելով բավականանալ: Նա պետք է որեց-որ ստուգի հիմնական գծի գործնականորեն իրականա-

ցումը: Նա պետք է հիմնական գծի կիրառումը դեկավարի, աշխատանքի ընթացքում բարելավելով յեվ կասարելագործելով տնտեսական շինար լուծյան համար ընդունված պլանները, ուղղելով յեվ նախագրուցացնելով սխալները»: (Ստալին, Կենտկոմի Դադ. հաշվետվությունը 16-րդ համագումարում):

Յեկնելով մեր կուսակցության այդ դրույթից, Ուկրաինայի բոլշևիկները պետք է այժմ բոլշևիկորեն բաց անեն գործնական թերություններն ու սխալները ու առանց մի ըտպե ուշանալու անցնեն նրանց ուղղելու գործին:

Հացամթերման ու գյուղական տնտեսության դեկավարման թերություններն ամենից առաջ նրանում են կայանում, վոր հացամթերումների պլանին ըստ ուսյոնների ու կոլխոզների բաշխելուն միանգամայն մեխանիկորեն են մոտեցնել, առանց իմանալու և հաշվի առնելու առանձին ուսյոնների ու կոլխոզների առանձնահատկությունները: Ինչպես է բերքը, ինչպես է յեղել բերքահավաքը, ինչպիսի պահանջ կա, անասունների քանակությունը և այլն, — այդ բոլորը վոչ միայն չեն հաշվառել, այլ և չեն իմացել: Ուսյոնների մեծ մասում հացամթերման պլանի բաշխման գործում հավասարանք է յեղել:

Դրա հետևանքով, այն ժամանակ, յերբ մի շարք ուսյոնների համար հացամթերումների պլանը թեթև է յեղել և հացի մնացորդները բավականաչափ, մյուս ուսյոնների համար պլանը չափազանցացրվել է նրա կատարումը չի ապահովել:

Խարկովից 400 ուսյոններ անմիջականորեն դեկավարելու դժվարությունները խորացել են ուսյոնների հետ ունեցած կապի հարցերի ու նրանց ուսումնասիրության թերադնահատություններ:

Ռայոնները հետ արգանական կապի բացակայու-
թյունը փորձել են փոխարինել նենտկոմի լիազորներ
ուղարկելով ռայոնները: Այս տեղ հանդես չեկած մի
քանի գործիչներ փորձեցին բոլոր սխալներն ու ճեղք-
վածքները լիազորների գլխին թափել: Դա ճիշտ չի:
Լիազորներն անսպասելի ոգնել են աշխատանքին:
Բայց նրանք չեն կարող փոխարինել այն սխառեմա-
տիկ կապին, վոր կենտկոմը պետք է ունենար ռա-
յոնների հետ, իսկ նրանցից վրամանք փոխարինել և
ռայոնական կազմակերպությունների պատասխանա-
տվությունն են թուլացել:

Այստեղ ճիշտ մատնանշեցին վոր այս տարի
պետք է գործիչներով ամբաղնդել ստեղծված շրջան-
ներն ու ռայոններն և իրոք բարձր վորակյալ գործիչ-
ներ ուղարկել վորպես լիազոր:

Հացամթերութեան ղեկավարութեան մեջ գործ-
նական սխալները կապված են գյուղական անտե-
սութեան ամբողջ ղեկավարութեան թերությունների
հետ: Այդ թերություններն ամենից առաջ նրանում
են կայանում, վոր ցանքսի, մանավանդ բերքահավա-
քի ժամանակ, մի շարք կոլխոզներում գյուղատնտե-
սական աշխատանքների վարակը վաս է յեղել, վորի
հետևանքով բերքը հավաքելու ժամանակ անագին
կորուստներ են ստացել:

Այդ թերությունների վրա չպետք է նայել ինչ-
պես զուտ կազմակերպական-տեխնիկական թերու-
թյունների վրա: Նրանք արտացոլում են ինքնահոսի
այն սխալ արամադրությունները, վոր ունեն վորոշ
կոմունիստներ՝ ներկա ժամանակաշրջանում դեպի
գյուղական անտեսութեան ղեկավարությունն ունե-
ցած մոտեցման մեջ:

Չեզ հետ միասին մենք կոլխոզներում միացած

գյուղացիական անտեսությունների մեծամասնու-
թյունն ունենք: Վորոշ կոմունիստներ սխալ կերպով
մտածում են. «եղ ի՛նչ, քանի վոր մենք արդեն գյու-
ղացիությունը միացրել ենք կոլխոզներում, քանի
վոր հիմնականում կուլակությունը վորպես դասա-
կարգ վերացրել ենք, ապա հենց դրանով տրված են
ի՛նքն ըստ ի՛նքյան բոլոր հնարավորությունները՝ գյու-
ղական անտեսութեան հետագա ծաղկման համար»:
Դա նշանակում է հույս դնել ինքնահոսի վրա: Դա
նշանակում է թերազնահատել դասակարգային պայքա-
րի այն պրոցեսները, վոր նոր ձևեր ու նոր բնույթ
են ստանում: Դա նշանակում է թերազնահատել նոր
ձևերին ուժեղ կերպով դիմադրող մանր սեփականա-
տիրոջ դարերով արմատացած կենցաղաձևը: Կուլակին
մենք հիմնականում վերացրել ենք: Սակայն սխալ
կլինի ասել, թե մեզանում ել կուլակային ազդեցու-
թյուն չկա: Կուլակային ազդեցություններն ուժեղա-
ցում են մանր բուրժուական սովորություններն
և իրենց արտահայտությունը գտնում մի շարք կոլ-
խոզներում, ամենից առաջ վատ աշխատանքում և
մեծ կորուստներում՝ բերքահավաքի ժամանակ, աշ-
խատանքի ցածր արտադրականությունում, նրանում,
վոր մորթում են կովը և ուշադրություն չեն դար-
ձնում ձիուն:

Հին կենցաղաձևն ու կուլակային ազդեցությունը
խոչնդոտ են հանդիսանում և աշխատում հետ տանել
այն նորը, վոր ծնվում է դժվարությունների դեմ
մղված պայքարում: Ահա այդ հանգամանքն, ամենից
առաջ մեկրայինայի գործիչներից շատերը չեն նկա-
տել իրանց գործնական աշխատանքում, ինչպես և
կոնֆերանսում իրանց ունեցած յեղութենքում:
Մինչդեռ, ընկ. Ստալինը դեռ կուլակցութեան

16-րդ համագումարում կենտկոմի հաշվետվության ժամանակ մատնանշել է. «պետք է ի նկատի ունենալ... այն հանգամանքը, վոր ժողովրդական տնտեսության ղեկնաստրուկցիան մեզնում չի սահմանափակվում նրա տեխնիկական բազայի վերակառուցմամբ, այլ, ընդհակառակը, դրա հետ միասին՝ սոցիալ-տնտեսական հարաբերությունների վերակառուցումն է պահանջում: Յես այստեղ գլխավորապես գյուղական տնտեսությունն ի նկատի ունիմ... Գյուղական տնտեսության տեխնիկական բազայի վերակառուցումն անկարելի է, առանց միաժամանակ վերակառուցելու հին սոցիալ-տնտեսական կենցաղաձևը, առանց մանր տնտեսությունները խաշոր կորեկտիվ տնտեսության վերածելու, առանց գյուղական տնտեսությունից կապիտալիզմի արմատներն արմատախիլ անելու: Հասկանալի է, վոր այդ հանգամանքները չեն կարող չբարդացնել մեր դժվարությունները, չեն կարող չբարդացնել մեր աշխատանքը՝ այդ դժվարությունները հաղթահարելու վերաբերմամբ»:

Ինչպես տեսնում եք, ընկ. Ստալինը նախազգուշացրել է կոմունիստներին՝ հույս չգնել ինքնահոսի վրա, չգրավել խնդիրների թեթևությունը և հասկանալ, վոր բանը ամբողջ սոցիալ-տնտեսական հին կենցաղաձևի վերակառուցմանն է վերաբերում:

Մենք գիտենք, վոր մեր թշնամիները՝ բուրժուազիան, կուլակությունն ու նրանց լակեյ մենշևիկները, արոց-կիստները, ինչպես է աջ ու կլոնիստներն ամեն մի դժվարության ժամանակ, վոր գյուղական տնտեսության սոցիալիստական վերակառուցումն է հանդիպում իր ճանապարհին, չարախուզում են, ցանկանում են կոլխոզային տնտեսության տապալման մասին իրանց արած անուժ մարգարեությունների և դու-

շակությունների վորն է հաստատությունը գտնել: Կան և հիմնական գծի այնպիսի «բարեկամներ», մանավանդ նախկին աշերից ու «ձախերից», վորոնք իրենց գլխակորուսությունը և գեմորելիքացիոն տրամադրությունը՝ ըստ եյուլթյան ոգնում են մեր ամենակատաղի թշնամիներին:

Պետք չկա ապացուցելու ցանկացածը կատարվածի տեղ ընդունող բուրժուական գաղափարախոսների և նրանց լակեյների մարգարեությունների ծիծաղելի և նրանց լակեյների մարգարեությունների ծիծաղելի լինելը: Միանգամ չեն նրանք խորհրդային իշխանությունն ապալման մասին մարգարեություն արել: Նրանք միայն հաստատում են ժողովրդական առածը, շուրջ չի կարողանում գետը լակել, ուստի ամ-բողջ գիշերը կանգնում է գետի ափին ու հաչում»:

Հիշելով խորհրդային իշխանությունն այժմ «աշխարհիս վրա գոյություն ունեցող իշխանություններից ամենահաստատունն է» (Ստալին):

Նույնը կարող ենք ասել և կոլխոզային տնտեսության վերաբերմամբ: Աճում և ամրապնդվում է կոլխոզային տնտեսությունը խորհրդային Միությունում, կոլխոզային տնտեսությունն իրան ափելի հաս-տատ, վստահ և հուսալի է դգում, քան Յեվրոպայի և Ամերիկայի ամենաբարձր զարգացած ինդուստրիան, խորհրդային Միության կոլխոզների տարածությունն անցյալ տարվանից 13% տվելացել է: Յեվրոպայի և Ամերիկայի արդյունաբերությունը 15% ընկել է անցյալ տարվա համեմատությամբ և 34% 1928 թվի համեմատությամբ:

Յեվ յեթե մենք, բոլշևիկներս, չնայած դրան, ամենայն սրությամբ ու սաստկությամբ ենք խոսում մեր դժվարությունների մասին, ապա դա նրա համար, վոր մենք յերբեք չենք բավականանում

ներանով, ինչին վոր հասել ենք, այլ կոչ ենք անում հաղթահարելու մեր թերությունները՝ լավագույնին, ավելի հաստատունին հասնելու:

2. ՌԻԿՐԱՅՆԱՅԻ ԿՈՒՍԿԱԶՄԱԿԵՐՊՈՒԹՅԱՆ ԽՆԴԻՐ- ՆԵՐԸ ՀԱՅԱՍԹԵՐՈՒՄՆԵՐԻ ԱՍՊԱՐԻՋՈՒՄ ՅԵՎ ԳՅՈՒՂԱԿԱՆ ՏՆՏԵՍՈՒԹՅԱՆ ՂԵԿԱՎԱՐՈՒԹՅՈՒՆԸ ԲԱՐԵԼԱՎԵԼՈՒ ԳՈՐԾՈՒՄ

Մեր առաջ այսօր, գյուղական տնտեսության ապարիզում հսկայական խնդիրներ են դրված, մանավանդ Ուկրաինայում, վորն այսօր բավական առանձնահատուկ դրություն ունի: Մի կողմից՝ բարձր տեխնիկա, արակոտրների և կոմբայնների ահադին քանակություն, մյուս՝ գյուղատնտեսական մեքենաների քանակության մեծապես ավելացում, կոլխոզներ և սովխոզներ, իսկ մյուս կողմից՝ ձիանց և յեզների նվազում:

Ուկրաինական կադմակերպությունների անելիքն այն է, վոր կարողանան առանձին ռայոններում յեղած ձեղքվածքների ուղղման վրա գործադրվող կոնկրետ աշխատանքը կապել գյուղական տնտեսության, կոլխոզ-սովխոզային տեխնիկական նոր, բարձր բազայի վրա յեղած հետագա վերելքի հետ:

Մենք պետք է անալոյման լծուղենք մեքենայացման հետագա զարգացումը (չի բացառվում, վոր 1932 թվին հիմնականում կարող է ավարտվել Ուկրաինայի տրակտորիզացիան) և կոլխոզներում տնտեսությունը կադմակերպելիս՝ հասարակ ագրոտեխնիկական միջոցառումների վրա կատարվող համառ, արհամատիկ, մանրակրիտ, ձանձրալի թվացող աշխատանքը: Յերկկողմանի հանդիպակաց պրնցես է

հարկավոր: Մի կողմից՝ բարձր տեխնիկական բազայի վրա մեքենայացում, մյուս կողմից՝ վերականգնում թեկուզ ամենապարզ գործիքների, վերականգնում ձիերի ու յեզների թվի:

Պարզ է, վոր Ուկրաինայի տարբեր գոտիներին ու տարբեր ռայոններին տարբեր կերպով պետք է մոտանալ: Ուկրաինան ավելի քան Խորհրդային Միության մի վորև է ուրիշ հանրապետություն կամ յերկրը՝ տնտեսության զանազան տեսակ գոտիներ ունի: Չի կարելի իհարկե, Պոլեսայեյում կիրառել այն, ինչ վոր Ստեպում ենք կիրառում, չի կարելի նույն միջոցառումները կիրառել Պրավորենեթայում, ինչ վոր Խարկովչինայում:

Ստեպում գլխավոր և հիմնական խնդիրը՝ դա ամեն կերպ ինտենսիվ հացահատիկային տնտեսության զարգացումն է: Այստեղ ժամանակին հնձել-հավաքելը, սերմ վերցնելը, դաշտերը լավ մշակելը, ժամանակին վարելը բացառիկ մեծ դեր է խաղում բերքի քանակի մեծության համար, հացի վորակի համար: Միաժամանակ Ստեպում պետք է ուժեղ կերպով տեխնիկական բույսեր զարգացնել (բամբակ և այլն):

Ուկրաինայի գյուղական տնտեսության զարգացման գործում առանձին տեղ պետք է բռնի Դոնբասը: Այդ ռայոնն իզուր չեն լրջորեն վերցնում ինչպես գյուղատնտեսական ռայոն: Հացահատիկի հետ միասին՝ այժմ Դոնբասում անհրաժեշտ է շախտերի և ձեռնարկությունների շուրջը բանջարանոցային, քաղաքամերձ, ապա և պարտեզային տնտեսություններ ծավալել: Դոնբասը կարող է և պետք է իրան ապահովի բանջարեղենով, մրգերով և պարենային կուլտուրաների մյուս տեսակներով: Դոնբասը մեծ հնարավորություններ ունի, քան վոր է և մի ուրիշ

ըըջան՝ մեքենայացնելու իր գյուղական տնտեսությունը, նույն իսկ յեթե կուգեք, զարգացնելու վտուգվող բանջարանոցներն ու այգիները:

Անհրաժեշտ է մոլղալական հանրապետությունում ամեն կերպ խաղողագործություն, այգեգործություն և բանջարաբուծություն զարգացնել: Այնտեղ այժմ խաղողի մանրիկ այգիները կոլխոզնիկներին են վերադարձվում, վորպես ագարակ՝ տերություն անելու: Դա բացարձակապես ուղիղ է: Չե՛ր կարելի կոլխոզներից վերցնել նրա փոքրիկ բանջարանոցն ու ագարակային խաղողի տնտեսությունը: Բայց զբանով չի բացասվում, այլ կոլխոզային խաղողաբուծության զարգացումն է յենթարկվում: Դա պետք է մոլղավական հանրապետության գյուղական տնտեսության ամենահարուստ ճյուղերից մեկը հանդիսանա:

Բացառիկ մեծ նշանակություն պետք է ստանան ճակընդեղ ցանելու ռայոնները: Ընկ. Մուրտուվըն արդեն մատնանշեց, վոր Ուկրաինյան շատ խոշոր նվաճումներ ունի ճակընդեղի ցանքսային տարածություններն ընդարձակելու գործում: Վերջին 4 տարում ճակընդեղի ցանքսային տարածությունը 2 անգամ ավելացել է: Այսօր Վիննիցի, Կիևի և Պարկովի շրջանների ամբողջ ճակընդեղ ցանող գոտիներն ինդերը վոչ այնքան նրանում է, վոր հետագայում ընդարձակեն ցանքսային տարածությունը, վորքան նրանում, վոր վճռականորեն բարձրացնեն բերքատվությունը: Անհրաժեշտ է, վորպես խնդիր դնել ճակընդեղի բերքատվության կրկնապատկումը, լավագույն և ավելի շատ շաքար պարունակող ճակընդեղ տալ:

Շաքարի ճակընդեղի քաղհանը մինչև այսօր չափազանց վատ է գնում: Վաղը կոնֆերանսից հետո, Ուկրաինայի կազմակերպությունը պետք է մոբիլիզացիայի յենթարկի բոլոր ուժերը՝ իսկապես հաջողությամբ ավարտելու քաղհանը, և միաժամանակ պատրաստվի ճակընդեղի բերքը հավաքելուն: Ճակընդեղի վերաբերմամբ Ուկրաինյան և Ուկրաինայի կազմակերպությունը մեծագույն պատասխանատվություն ունին ամբողջ Միության առաջ, ավելի քան մի վոր և է ուրիշ կուլտուրայի վերաբերմամբ:

Ճակընդեղ ցանող ռայոնների հետ միասին՝ պետք է ամբողջ լայնությամբ դնել անասնաբուծության հարցը Պոլեսյեում: Պոլեսյեն Ուկրաինայի տնտեսությունում ամենահետամնաց մասն է: Չի կարելի մոտենել, վոր յեթե Պոլեսյեն հետամնաց տնտեսություն է, ապա նրան չպետք է տրակտորներ ու մեքենաներ տալ: Պետք է բարձրացնել այդ ռայոնները, վորովհետև նրանք բացառիկ մեծ նշանակություն ունին և վոչ միայն տնտեսական նշանակություն:

Այդ խնդիրներն իրականացնելու և գյուղական տնտեսությունը յուրաքանչյուր գոտու և յուրաքանչյուր ռայոնի համապատասխան բարձրացնելու համար անհրաժեշտ է մոբիլիզացիայի յենթարկել կուսակցական կազմակերպությունը, բանվորներին ու կոլխոզնիկներին:

Առաջին հերթին անհրաժեշտ է բոլոր ուժերը կենտրոնացնել բերքահավաքը հաջողությամբ կատարելու և հացամթերման պլանը լրիվ կատարելու համար: Այդ յերկու տնտեսական կամպանիաներն ահա՝ դին նշանակություն ունին վոչ միայն Ուկրաինայի, այլ և ամբողջ Խորհրդային Միության համար: Մեր ընդհանուր հացամթերման պլանում Ուկրաինյան մեծ

տեղ ե՛ր բռնում: Ուկրաինայում հացամթերումների հաջող պլանի իրագործումը մեծ չափով ամբողջ խորհրդային Միության հացամթերումների պլանի իրագործման հաջողությունն է փորձում:

Բերքահավաքն ու հացամթերումները փոչ միայն հսկայական նշանակության ունին հնգամյակը կատարելու համար, նրանք պետք է աշխատանքը նոր ձևի շրջելու լծակը հանդիսանան: Ընկ. Ստալինի լուզոզը՝ նոր պայմանների և նոր ձևով աշխատելու մասին՝ մեր կողմից քննարկվող հարցի վերաբերմամբ կիրառելով, նշանակում է, փոր Ուկրաինայի կոմունիստները պետք է վերակառուցվեն, փորպես դա կարող են անել բոլշևիկները, փորպեսզի նոր պայմաններում Ուկրաինայում նոր ձևով աշխատեն: Կադավերպության վերակառուցման հզոր լծակն է հանդիսանում բերքահավաքի կամպանիայի հաջող տարումը և հացամթերումների պլանի կատարումը:

Հացամթերումների պլանն ըստ ռայոնների և կոլխոզների կանոնավոր բաշխման մասին արված ցուցմունքն անհրաժեշտ է ըմբռնել, փոչ թե նեղ տեսիկապես, ինչպես այդ արին վիճաբանություններում հանդես յեկած ճառախոսներից մի քանիսը, այլ ինկատի ունենալով ամբողջ գրուկությունը: Վոչ մի կերպ չի կարելի գյուղի ղեկավարության խնդիրը ներկա ժամանակաշրջանում դարձնել միայն կամ ագրոնոմիական, կամ տեխնիկա-տնտեսական բնույթ ունեցող խնդիր: Պետք է հաշվի առնել տրված ռայոնի, գյուղի և կոլխոզի տնտեսական և քաղաքական պայմանների ամբողջ գումարն ու կոմպլեքսը: Դրանք կոլխոզների կազմակերպման, նրանց յեկամատանության բարելավման, յեկամուտների ուղիղ բաշխման հարցերն են, դա աշխատանքի փորակի, բերքատվու-

թյան և բերքահավաքի հարցն է, դա, վերջապես՝ կոլխոզի ներսի հարաբերությունների, կոլխոզնիկի հոգեբանության վերափոխման հարցն է:

Այն, փոր կուսակցությունը գյուղատնտեսական տարածքն է կոլլեկտիվացման գլխավոր ձև հայտարարել և փոչ կոմունան, դա պատահաբար չէ: Կուսակցությունն այստեղ ել հաշվի է առել իրանց, գյուղացիների ցանկությունը: Կոլխոզնիկը այնպիսի կոլլեկտիվացում է ուզում, փոր համայնացրած խոշոր տնտեսությունից մեծագույն արդյունք ստանալով՝ կարողանալ հասարակական տնտեսության շահերն իր շահերի հետ շաղկապել: Այստեղից բխում է լըրացուցիչ աղարակային տնտեսության խնդիրը, կոլխոզների և կոլխոզնիկների ավելյուկների առևտրի խնդիրը: Այդ խնդրի մասին կուսակցությունը դես յերկու տարուց ել ավելի առաջ է ասել ՎեկՍՊԵ-ի (բ) կենտկոմի 1930 թ. մարտի 10-ի փորձման մեջ, առաջարկելով. «Շուկաների փակումն ազգելել, վե-րակազմել լաղարները և չխանգարել գյուղացիներին, ինչպես և կոլխոզնիկներին իրանց մթերքները, իսկ հետո խորհրդային Միության կենտրոնիկոմի և Ժողկոմխորհի 1932 թվի մայիսի 20-ի փորձման մեջ. — «Կոլխոզների, կոլխոզնիկների, մենատնտես գյուղացիների առևտուր տնելու կարգի մասին և գյուղատնտեսական մթերքների առևտրի աուրքը պակասեցնելու մասին»:

Պետք է կոլխոզնիկի առաջ մի շարք մարտական խնդիրներ դնել: Նախ յեվ առաջ պես է կոլխոզի յեկամուտայնությունը, կոլխոզնիկի յեկամուտայնությունը, պետք է փոր կոլխոզնիկը աշխատորի համար, ավելի շատ ստանա: Նա կոլխոզ է յեկել նրա համար,

վորպեսզի այստեղ ստանա խոշոր համայնացրած տըն-
տեսութեան բոլոր ոգուտները:

Յեթե նա այդ ոգուտներ չստանա, յեթե նա
տեսնի, վոր մենատնտեսը ստանում է ավելի և վաս-
տակում, նա իրեն վատ կզգա, նա «յեւթը՝ դուրս
զալու մեջ» կփնտռի: Այդ բանը, պիտի հասկանալ
և լավ հիշել:

Կոլխոզների աշխատանքի բարելավման կենսո-
նական մասնական խնդիրն է՝ կոլխոզի յեկամսայ-
նությունը բարձրացնել, բարձրացնել բերքատու-
թյունը, հացը արագութեամբ և ամենաքիչ կորուստ-
ներով հաւաքել, զարգացնել կոլխոզի ոժանդակ տըն-
տեսութիւնը — անասնապահութիւն, թռչաբուծու-
թիւն, ճագարաբուծութիւն, այգեգործութիւն, բան-
ջարաբուծութիւն, անախագործական արհեստներ,
աղյուսի գործարաններ և այլն:

Անհրաժեշտ է բոլոր պայմաններն ապահովել,
վորպեսզի կոլխոզնիկը կարողանա առանց խոչընդոտ-
ների հանգիւպելու իր լրացուցիչ, ազարակային տըն-
տեսութիւնը զարգացնել: Ի հարկե, խիստ կարեւոր է
կոլխոզային տնտեսութիւնն ու աշխատանքն ախպես
կազմակերպել, վորպեսզի անհատական, ազարակային
տնտեսութիւնը կոլխոզնիկին չափազանց չկտրի կոլ-
խոզային տնտեսութիւնից, վորպեսզի ազարակային
տնտեսութիւնը իսկապես ոժանդակ տնտեսութիւն
լինի: Բայց այդ բանը կախված է մեր աշխատանքից,
այլ վոչ թե հենց իրենից՝ լրացուցիչ տնտեսութեան
թուլութիւնից: Կարիք չկա թաղցնելու, վոր մեր
կոմունիստների մեջ մարդիկ կան: Վորոնք կարծում
են, թե «գուր տեղն են կոլխոզնիկին ոժանդակ տըն-
տեսութեան իրավունք տվել»:

Դա չափազանց կոպիտ սխալ է: Մի քանի «թեո-
րետիկներ», «իդիոլոգներ» և կոլխոզների սոցիալիս-
տական անաղարտութեան «փրկիչներ» մտածում են
«վսնց թե, կոլխոզը դա գյուղական տնտեսութեան
սոցիալիստական ձևն է, տնտեսութեան սոցիալիստա-
կան ախպը և հանկարծ այդ կոլխոզնիկ սոցիալիստը,
— իսկ նրանք գտնում են, վոր կոլխոզնիկն արդեն
100 տոկոսային սոցիալիստ է (ծիծաղ), — իր ոժան-
դակ տնտեսութիւնը պիտի ունենա»: Նրանք գըտ-
նում են, վոր յեթե կոլխոզնիկն իր տնտեսութիւնն
ունենա, ապա նա կուլակ կդառնա: Այդ հիմարու-
թիւնը հերքելու կարիք չկա: Պիտե՛նք անգամ կարող
է արեւիտի «թեորետիկներին» բացատրել, վոր ար-
տադրութեան միջոցները համայնացված են նույնիսկ
իր ազարակային տնտեսութեան մեջ, վոր կոլխոզնի-
կը կոլխոզից արտադրական միջոցներով ոգնութիւն
է ստանում, վոր կոլխոզնիկն իր լրացուցիչ ազարա-
կային տնտեսութիւնն ոգտագործում է նրա համար,
վորպեսզի իր անձնական սպառման միջոցները մե-
ծացնելու համար շատ յեկամուտ ստանա: Ձե՛ վոր
մենք հենց դրա համար ել պայքարում ենք, դրա հա-
մար ել մենք զարգացնում ենք կոլեկտիվացումը,
դրա համար ել Հոկտեմբերյան Հեղափոխութիւնն
ենք կատարել, վորպեսզի բանվորն ու կոլխոզնիկը
լավագույն ձևով ապրեն: Շատ բանի մենք հասել ենք
արդեն, բայց յեթե այսոր մեզ դեռ չի հաջողվել շատ
բան ել անել, ապա մեզ կհաջողվի այդ վաղն անել:
Բոլոր ամյալները հոգուտ այդ բանի են խոսում: Մեր
ամբողջ քաղաքականութիւնը, տնտեսարարութեան
ամբողջ ձևը և տնտեսութեան կազմակերպումը, այդ
բոլորը յերաշխիքն են այն բանի, վոր կոլխոզնիկը լավ
է ապրելու և տնտեսական տեսակետից ավելի ար-

տոնյալ, քան ապրում եւ այժմ, եւ, առավել ևս, քան նա ապրել եւ, յերբ մենաանտես եւ յեղիբ:

Գյուղական անտեսութեան ինչպէս պետական մթերութեան կարգով, այնպէս եւ կոլխոզային տնտեսութեան կարգով ստացվող մթերքներն ընդառաջելու համար մենք պետք եւ արդյունաբերական ապրանքների հոսանքն ուղղենք դեպի գյուղ: Ընկ. Մուրտուշն այդ հարցը մանրամասնորեն շոշափել եւ Յես ցանկանում եմ միայն մատնանշել, վոր մեր արդյունաբերութեան հաջողութիւնները թույլ են առիթ լայն գործածութեան ապրանքների արտադրութիւնն ընդլայնել: Սակայն դեռ բավական չեւ ապրանքներ արտադրելը, հարկավոր եւ, վոր նրանք սպառողին հասնեն: Վերջին ամիսներին ընկեր Ստալինի անմիջական գործնական հսկողութեամբ մենք շատ ենք զբաղվում լայն գործածութեան ապրանքների արտաշուկային սպառումը կրճատելու, շուկայում ծախելու արտադրանքը մեծացնելու, առաջին հերթին գյուղին ապրանք մատակարարելու հարցերով: Այս տարվա յերրորդ յեռամսյակում մենք գյուղին յերկու անգամ ավելի ապրանք ենք աւելի, քան տվել ենք անցյալ տարվա յերրորդ յեռամսյակում: Գյուղի եւ քաղաքի շուկայի ֆոնդերը բավականաչափ ընդլայնվում են: Միևնույն ժամանակ արտաշուկային սպառումը կրճատվում եւ Բայց ճիշտ պլան կազմելը քիչ եւ: Հարկավոր եւ համառ կերպով աշխատել այն իրացնելու համար: Պետք եւ ասել, վոր մեր շատ անտեսավարների, անգամ մի քանի կուտակցական գործիչների գիտակցութեան եւ առանձնապէս պրակտիկայի մեջ, դեռ այն պատշաճ գիտակցութիւնը չկա, թե այդ բանը վորքան կարևոր քաղաքական հարց եւ:

3. ԹՈՒՅԼ ՉՏԱԼ ԾՈՌԻՄՆԵՐ, ՂԵԿԱՎԱՐԵԼ, ՎԵՐԱԴԱՍՏԻԱՐԱԿԵԼ, ՀԱՄՈՋԵԼ ԿՈԼԽՈՋՆԻԿԻՆ

Ընկ. Ստալինն իր «Պատասխան ընկեր կոլխոզնիկներին» գրվածքում ասել եւ. «Հաջողութիւնները յերբեմն գլխապետույտի պատճառ են լինում: Հաջողութիւնները հաճախ ծնեցնում են չափազանց մեծամտութիւն եւ անբարտապանութիւն: Դա առանձնապէս հեշտութեամբ կարող եւ տեղի ունենալ իշխանութեան գլուխ կանգնած կուտակցութեան ներկայացուցիչներին հետ: Հատկապէս այնպիսի կուտակցութեան, ինչպիսին մեր կուտակցութիւնն եւ, վորի ուժը ու հեղինակութիւնը համարյա թե անսահման եւ: Այստեղ միանգամայն հնարավոր են կոմսոպարծութեան փաստեր, վորի դեմ կատաղի կերպով պայքարել եւ Լենինը: Այստեղ միանգամայն հնարավոր եւ հավատ դեպի դեկրետի, բանաձևի եւ կարգադրութեան ամենակարողութիւնը: Այստեղ կուտակցութեան հեղափոխական միջոցառումները մեր անձայրածիր յերկրի այս կամ այն անկյունում կուտակցութեան առանձին ներկայացուցիչներին կողմից անամեջ չի նոյնիկական դեկրետացման փոխակերպելու վտանգը միանգամայն հնարավոր եւ: Յես նկատի ունեմ վոչ միայն տեղական գործիչներին, այլ եւ առանձին շրջանային գործիչներին, ինչպէս եւ Կենտկոմի առանձին անդամների «կոմունիստական անապարծութիւնն», ասում եւ Լենինը, — այն եւ, վոր մարդը գտնվելով կոմունիստական կուտակցութեան մեջ դեռ ևս այնտեղից զտված չլինելով, յերևակայում եւ, թե իր բոլոր խնդիրներն ինքը կարող վճռել կոմունիստական դեկրետավորումով»:

Հենց այդպիսի մոտեցումը, անապարծությունը, ու ղեկընտալորումը հաճախակի խայտառակ ծռումներ են ծնեցնում կոլխոզնիկի նկատմամբ, վորպեսիքը աեղի են ունեցել Ուկրաինայի մի քանի ռայոններում: Այդ ծռումները պետք է վճռականորեն արմատախիլ անել, նրանք բոլշևիկներին քաղաքականության հետ վոչ մի ընդհանուր բան չունեն: Մի քանի տաքարյուն աղմինխարատորներ, հակառակ կուտակցության կողմից արված գծի, յերբեմն կոլխոզնիկին նայում են վորպես մի աշխատակցի, վորին կարելի է այսօր մի հրաման տալ, վաղը մի ուրիշը, իսկ վաղը չե մյուս օրը՝ յերրօրը, «ինչ վոր քեֆս տալիս է»:

Դա «ձախլիկ» ծռումի ամենավայելուն արտահայտությունն է, վոր ոգնում է աջ թեքմանը, վորը նրա ջրաղացին ջուր է ավելացնում և դրա համար ել պախաս փասակար չե կուտակցության քաղաքականության համար, քան աջ թեքումը:

Մի քանիսներն ել կոլխոզին նայում են, վորպես սովխոզի: Վոմանք գտնում են, վոր կառավարելու ձևերով սովխոզի և կոլխոզի միջև առանձին տարբերություն չկա—այստեղ կոչվում է դիրեկտոր, իսկ այնտեղ՝ նախագահ, դեհ, դրանումն է ամբողջ տարբերությունը: Դա սխալ է:

Կոլխոզը դա գյուղացիների միացության հասարակական ձև է, դա դեռևս պետական տնտեսություն չի: Կոլխոզում ծախսվող յուրաքանչյուր կուպեկ, յուրաքանչյուր ռուբլի պետք է քննարկվի կոլխոզնիկի կողմից: Որինակ, վարչությունը միտք է հղացել նոր ինդուստրիալ անասնաբուծարան հիմնելու: Վոնց թե, նա լսում է, վոր կառուցում են Մագնիտոգորսկ,

Կուզնեցկսարոյ, Դնեպրոսարոյ, Տրակտորոսարոյ ինչու համար իրենց կոլխոզում ել ինչ վոր «անասնա ճագիտո-դնեպրոսարոյի» պես մի բան չկառուցել (ծիծաղ) և այդ գործի վրա հակայական գումարներ է ծախսում առանց կոլխոզնիկից հարցնելու: Նոր կառուցվող շենքի փոխարեն նա կարող եր ոգտը վել գոյություն ունեցող—մասնավորապես կուլակային շենքերից ու սրահներից:

Վարչական ծախսերը կոլխոզում յերբեմն հասնում են մինչև 10-15 % ի: Դա անհանդուրժելի բան է, դա բյուրոկրատիզմ է:

Պետք է գործն այնպես դնել, վոր վարչության վրա լիակատար հաշիվություն լինի, վոր յուրաքանչյուր ռուբլին ծախսի ինքը—կոլխոզնիկը:

Այդ ծռումները բացատրվում են վոչ միայն նրանով, վոր կոմունիստների միջև մարդիկ կան, վորոնք անարժան են մեր շարքերում լինելուն, այլ և նրանով, վոր կան այնպիսիները, վորոնք չափազանց վարչականորեն են մոտենում կոլխոզնիկին: Պետք է ավելի մոտենալ կոլխոզնիկին, ավելի ուշադիր վերաբերվել կոլխոզնիկներին կարիքներին ու պահանջներին:

Մեր առաջ կանգնած է կոլխոզնիկին քաղաքականապես վերադաստիարակելու մեծ խնդիրը: Զկարծեք, թե դա թեթև խնդիր է:

«Արսելում չի ավարսվում, այլ միայն սկսվում է նոր հասարակական դիսցիպլինի ստեղծման գործը, գյուղացիներին սոցիալիստական շինարարության սովորեցնելու գործը: Կոլխոզներում գյուղացիները վերջնականապես վերջ կտան մանր սեփականատիրական հոգեբանությանն ու մասնավոր մանր սեփա-

կանատեղերի սերունդներից ժառանգած մասնավոր տնտեսական կուտակման ծարավին, միայն կոլխոզները խոշոր մեքենայացրված տնտեսություն բազա դարձնելու համար տարիների համառ աշխատանքի, կոլխոզնիկների միջից կադրեր ստեղծելու, ամբողջ կոլխոզային մասսայի կուլտուրական վերելքի համար տարած համառ աշխատանքի հետևանքով» (16-րդ համագումար):

Համառ աշխատանք ե հարկավոր կոլխոզնիկի քաղաքական վերադաստիարակման համար: Մենք, բոլշևիկներ, միշտ կարողացել ենք մասսաներին գրավել և մեր հետևից տանել նախ և առաջ բոլշևիկյան համոզման ուժով: Մենք կոլխոզներում տնտեսարարության բարելավման հետ միասին քաղաքականապես կոլխոզնիկին դեռ քիչ ենք մի աստիճանից մյուս աստիճանը բարձրացնում: Մենք պետք ե պայքարենք կոլխոզի դիպյիպլինայի, աշխատանքի արտադրողականության համար, ստեղծենք ամուրկազմակերպություն: Պետք ե կազմակերպվածություն ուժը, կոլխոզային դիպյիպլինայի ուժն ել ավելի սերտորեն կապենք համոզելու ուժի, քաղաքական մասսայական աշխատանքի հետ:

Այդ աշխատանքը պետք ե ծավալել կուլակի և կուլակային ազդեցության դեմ պայքարելու հիման վրա, կոլխոզնիկի մանր-բուրժուական հոգեբանությունը հաղթահարելու և գաղափարապես վերադաստիարակելու հիման վրա, վորպեսզի նա հաստատ համոզված լինի այն բանում, վոր բոլշևիկները նրան տանում են դեպի կատարյալ հաղթանակն աղքատության, խավարի և ազիտություն վրա, դեպի լավագույն, պայծառ կյանք:

4. ԲԱՐՁՐ ՊԱՀԵԼ ԳՅՈՒՂՈՒՄ ՏԱՐԿՈՂ ԿՈՒՍԱԿՑԱԿԱՆ - ՄԱՍՍԱՅԱԿԱՆ ԱՇԽԱՏԱՆՔԻ ԳԱՂԱՓԱՐԱԿԱՆ ՍԿԶՐՈՒՆԲԱՅԻՆ ՄԱԿԱՐԴԱԿԸ

Անցնում եմ կուսակցական աշխատանքի հարցին, ավելի ճիշտ հատկապես—կուսակցական աշխատանքին, վորովհետև կուսակցական աշխատանքն ընդգրկում ե բոլորը: Մենք ղեկավարում ենք պետական աշխատանքը, տնտեսությունը, ֆինանսական աշխատանքը, կոլխոզներին, պրոֆմիություններին—այս բոլորը կուսակցական աշխատանք ե:

Բայց կա կուսակցական-մասսայական աշխատանք, վորը վոչ մի խորհրդային օրգան չի տանում, վորն ամբողջովին ընկնում ե կուսորգանների վրա, բշիշների, ռայկոմների, շրջկոմների, Ուկրաինայի կոմկուսի (բ) կենտկոմի վրա: Մենք ՎԵԿԱՊԵ-ի (բ) կենտկոմում մատնանշել, եք, վոր վերջերս մեզ մոտ կուսակցական—մասսայական աշխատանքն ու կոմունիստի դաստիարակությունը թուլացել ե: Մենք պետք ե ռայոնում, գյուղում տարվող ներկուսակցական աշխատանքը բարձրացնենք: Յեթե բոլշևիկների գյուղական կամ կոլխոզային բշիշը գաղափարականապես թույլ ե զինված և կազմակերպիչ—ազիտատորի դեր չի խաղում, ապա կոլխոզում կարգ ու կանոն չի լինի:

Կոմունիստների և կոմյերիտականների, առաջին հերթին կուսակտիվի գաղափարական—թեորետիկական վերելքի խնդիրը, ներկայումս սուր ե դրված: Հենց գաղափարապես թույլ զինված լինելու շնորհիվ, մենք հաճախակի տեսնում ենք այնպիսի կոմունիստների, մասնավորապես Ուկրաինայում, վորոնք այս

կամ այն դժվարութիւններն հանդիպելով իրենց կորցնում են, վորովհետև նրանց գաղափարական բազմազան չի բավականանում, վորպեսզի ծայրը ծայրին կապել կարողանան: Կազմակերպութեան զենքից, ակտիվ պայքարի կոչող մարտիկներից և իրենց հետեից մասսաները տանողներից նրանք դառնում են հեղհեղուն մարտիկ, դառնում են արգելակ: Այդ բոլորն առաջանում է նրանից, վոր գաղափարական համախմբվածութիւնը և պրոպագանդիստական-մասսայական կուսակցական աշխատանքն ամեն տեղ չէ, վոր համաչափ է ընթանում այն հսկայական խնդիրների հետ, վորոնք մեր առաջն են ծառանում:

Այդ խնդիրները դժվարին են: Նրանց բարդութիւնը թերագնահատել չի կարելի: Կոնֆերանսում ռայոնական գործիչների յեւլոյթները չարտացոլեցին այն լուրջ խնդիրները, վորոնք ներկայումս կանգնած են մեր առաջ:

Դուք այժմ պետք է յեռանդուն կերպով կազմակերպեք բերքահավաքը, վորպեսզի նա անհաջողութեան չմատնվի, առանձնապես ճակընդեղ ցանոց ռայոններում: Դուք պետք է նախապատրաստեք և աշխատանք ծավալեք հացամթերումների պլանը լիովին կատարելու ուղղութեամբ, վճռականորեն հաղթահարելով հացամթերումների վերաբերմամբ բոլոր և ամեն տեսակի դժմոքիզացիոն, իսկ հաճախ և անձնատուր լինելու աջ ոպորտունիստական տրամադրութիւններն: Դուք պետք է այժմ արդեն պատրաստվեք աշնանացանի համար: Դուք պետք է գլուղում և ռայոնում բեկում առաջ բերեք մի քանի ակտիվիստների տրամադրութեան մեջ, վորոնք այսօր ձեզ մոտ դժմոքիլիզացիայի են յենթարկված: Դուք պետք է իսկույն և յեթ ձեր ռայոնների բոլոր անկյուններն ու-

սումնասիրեք, վորտեղ թագնվել են և վորտեղից կարող են դուրս գալու փորձ անել մեր դասակարգային թշնամիները, կուլակային տարրերը, վոր միայն հարմար դեպքի են սպասում:

Այդ բոլորը ձեռք բերել կարելի է միայն այն դեպքում, յեթե բոլոր սխալները զիտակցվեն մինչև վերջ: Քննադատութիւնը մեզ պետք է վոչ թե քննադատութեան, զվարճութեան համար: Քննադատութիւնը մեզ նրա համար է հարկավոր, վոր դաստիարակենք, համախմբենք ու ամրապնդենք կազմակերպութիւնը: Յեթե մենք, Վեկտոր-ի (բ) Կենտկոմի ներկայացուցիչներս, այստեղ հանդես ենք գալիս և Ուկրաինայի կազմակերպութիւնը քննադատում գլուղական տնտեսութեան վերաբերմամբ, Ուկրաինայի Կոմկուսի (բ) Կենտկոմի գործնական աշխատանքում յեղած սխալները քննադատում, աշխատանք, վորը չի կարելի բավարար համարել, ապա դա նրա համար, վոր ավելի արագութեամբ հաղթահարվեն սխալները, նրա համար, վոր ավելի արագ առաջ շարժվենք:

Մենք վոչ մի հիմք չունինք կասկածելու, թե այն սխալներն ու թերութիւնները, վոր բացվել են վերջին ժամանակաշրջանում, Ուկրաինայի բոլշեկական կազմակերպութիւնը հաջողութեամբ կկարողանա հաղթահարել և որինակներ ցույց կտա, թե ինչպես կովել լիովին կատարելու այն ժարտական խնդիրները, վոր Վեկտոր-ի (բ) Կենտկոմն է դրել կուսակցութեան կազմակերպութիւններից խոշորագույնի առաջ: Ուկրաինայի կուսակցական կազմակերպութեան առաջ:

Հնգամյակն իր վախճանին է մոտենում: Հակառակ թշնամիների մարգարեութեան՝ այդ հնգամյակը հաջողութեամբ ենք ավարտում: Անհրաժեշտ է այն այնպես ավարտել, վորպեսզի ստեղծել հաստատուն

կամ այն դժվարութիւններին հանդիպելով իրենց կորցնում են, վորովհետեւ նրանց գաղափարական բազաժը չի բավականանում, վորպեսզի ծայրը ծայրին կապել կարողանան: Կազմակերպութեան գենքից, ակտիվ պայքարի կոչող մարտիկներից և իրենց հետեից մասսաները տանողներից նրանք դառնում են հեղհեղուն մարտիկ, դառնում են արգելակ: Այդ բոլորն առաջանում է նրանից, վոր գաղափարական համախմբութիւնը և պրոպագանդիստական-մասսայական կուսակցական աշխատանքն ամեն տեղ չե, վոր համաչափ է ընթանում այն հսկայական խնդիրների հետ, վորոնք մեր առաջն են ծառանում:

Այդ խնդիրները դժվարին են: Նրանց բարդութիւնը թերագնահատել չի կարելի: Կոնֆերանսում ռայոնական գործիչների յեւույթները չարտացոլեցին այն լուրջ խնդիրները, վորոնք ներկայումս կանգնած են մեր առաջ:

Դուք այժմ պետք է յեռանդուն կերպով կազմակերպեք բերքահավաքը, վորպեսզի նա անհաջողութեան չմատնվի, առանձնապէս ճակընդեղ ցանող ռայոններում: Դուք պետք է նախապատրաստեք և աշխատանք ծավալեք հացամթերումների պլանը լիովին կատարելու ուղղութեամբ, վճռականորեն հաղթահարելով հացամթերումների վերաբերմամբ բոլոր և ամեն տեսակի դեմոքրիտացիոն, իսկ հաճախ և անձնատուր լինելու աջ ուղորտունիստական տրամադրութիւններին: Դուք պետք է այժմ արդեն պատրաստվեք աշնանացանի համար: Դուք պետք է գլուղում և ռայոնում բեկում առաջ բերեք մի քանի ակտիվիստների տրամադրութեան մեջ, վորոնք այսօր ձեզ մոտ դեմոքրիտացիայի են յենթարկված: Դուք պետք է իսկույն և յեթ ձեր ռայոնների բոլոր անկուսներն ու-

սումնասիրեք, վորտեղ թաղնվել են և վորտեղից կարող են դուրս գալու փորձ անել մեր դասակարգային թշնամիները, կուսակալին տարբերը, վոր միայն հարմար դեպքի են սպասում:

Այդ բոլորը ձեռք բերել կարելի է միայն այն դեպքում, յեթե բոլոր սխալները գիտակցվեն մինչև վերջ: Քննադատութիւնը մեզ պետք է վոչ թե քննադատութեան, զվարճութեան համար: Քննադատութիւնը մեզ նրա համար է հարկավոր, վոր դաստիարակենք, համախմբենք ու ամրապնդենք կազմակերպութիւնը: Յեթե մենք, ՎԵԿԱՊԵ-ի (բ) Կենտկոմի ներթիւնդում, աշխատանքում, յեղած սխալները քննադատում, աշխատանք, վորը չի կարելի բավարար համարել, ապա դա նրա համար, վոր ավելի արագութեամբ հաղթահարվեն սխալները, նրա համար, վոր ավելի արագ առաջ շարժվենք:

Մենք վոչ մի հիմք չունինք կասկածելու, թե այն սխալներն ու թերութիւնները, վոր բացվել են վերջին ժամանակաշրջանում, Ուկրաինայի բոլշեկական կազմակերպութիւնը հաջողութեամբ կկարողանա հաղթահարել և որինակներ ցույց կտա, թե ինչպէս կուվել լիովին կատարելու այն ժարտական խնդիրները, վոր ՎԵԿԱՊԵ-ի (բ) Կենտկոմն է զբոլ կուսակցական կազմակերպութիւններից խոշորագույնի առաջ: Ուկրաինայի կուսակցական կազմակերպութեան առաջ:

Հնգամյակն իր վախճանին է մոտենում: Հակառակ թշնամիների մարգարեութեան՝ այդ հնգամյակը հաջողութեամբ ենք ավարտում: Անհրաժեշտ է այն այնպէս ավարտել, վորպեսզի ստեղծել հաստատուն

բազա, հաստատուն հիմունքներ յերկրորդ հնգամյակն ափելի հեշտությամբ իրականացնելու համար: Ուկրաինան առդեն վերափոխել ե իր դեմքն առաջին հնգամյակում: Դրանցի և Դնեպրի քարածուխային, քիմիական ու մետաղադործական արդյունաբերությունների ուժգին զարգացումը, նոր ելեքտրո-տեխ-նիկական գործարանների կառուցումը, գյուղական տնտեսության բուռն աճումն ու ծաղկումը, նրա մեքենայացումը և ելեքտրիֆիկացիան և այլն, - անապա վիթխարի խնդիրները, վոր Ուկրաինայի բոլշևիկ-ների առաջ են դրված:

Ուկրաինայի յուրաքանչյուր կոմունիստ, յուրաքանչյուր բանվոր և կոլխոզնիկ պետք ե հիշի և իմա-նա, վոր գյուղական տնտեսության, բերքահավաքի կամպանիայի ու հացամթերումների վերաբերմամբ յեղած բոլոր խնդիրները կապված են առաջին 5-ամյակը լիակատար և հաջող կատարելու խնդրի ու յերկրորդը սկսելու հետ: Ապա ուրեմն ավելի մեծ ուժով, ավելի մեծ ավյունով, մեծ կազմակերպվածու-թյամբ Ուկրաինայի հարյուր հազարավոր բոլշևիկները, միլիոնավոր բանվորներն այդ գործին կանցնեն:

Թույլ տվեք ինձ ՎեկԱՊՆ-ի (բ) Կենտկոմի անու-նից հաստատապես փատահություն հայտնել, վոր հրմ-տությամբ, մարտականորեն կուսակցության հիմնա-կան գիծը տանող Ուկրաինայի կուսակցմակերպու-թյունը կկարողանա ուղղել թերությունները և ամբողջ կուսակցության հետ միասին, բոլշևիկների Համա-միութենական Կոմունիստական Կուսակցության իր լենինյան Կենտրոնական Կոմիտեի և նրա ղեկավար ընկ. Ստալինի ղեկավարությամբ առաջ շարժվել՝ դե-պի նոր, մեծագույն պատմական հաղթանակներ (բու-ռն ծախահարուրյուններ վոր փոխվում են ով ս-ցիայի:)

1932 ԹՎԻ ԲԵՐՔԱՀԱՎԱՔԻ ԿԱՄՊԱ- ՆԻԱՅԻ ՄԱՍԻՆ

ԽՍՀՄ Ժողկոմսեորգի ՅԵՎ ՎԵԿԱՊՆԻ(Բ) ԿԵՆՏԿՈՄԻ
1932 Թ. ՀՈՒՆԻՍԻ 5-Ի ՎՈՐՈՇՈՒՄԸ

Գյուղական տնտեսության մեջ կոլխոզների և սով-խոզների լիակատար հաղթանակը, վորոնք ընթացիկ տարվա ցանքսային կամպանիայի հետևանքով ընդ-գրկել են դարնանը ցանված ամբողջ տարածության 4/5, վկայում ե այն մասին, վոր Խորհրդային Միու-թյունը վերջնականապես հաստատվել ե նոր, սոցիա-լիստական ուղու վրա: Խորհրդային Միության ղեպի կապիտալիզմ վերադարձի բուրժուական տեսությու-նը հենց դրանով ել վերջնականապես ջախջախված ե և հողա ցնդված:

Կոլխոզնիկների կուսակված փորձը, կոլխոզների աճը, կոլխոզների դարնանացանի կեսից ավելին մեքենա-տրակտորային կայանների կողմից ընդգրկվելը, սովխոզների ամրապնդումը և կոլխոզային առևտրի ծավալումը հնարավորություն են ստեղծում բավա-կանաչափ բարելավելու այս տարվա բերահավաքի գործը, վոր գյուղատնտեսական աշխատանքների ա-մենադժվարին և պատասխանատու մասն ե հանդի-սանում:

Ժողովրդական Կոմիսարների Խորհուրդը և կուսակ-ցության Կենտրոնական Կոմիտեն առաջարկում են խոր-հրդային և կուսակցական բոլոր կազմակերպություն-

բազա, հաստատուն հիմունքներ յերկրորդ հնգամյակն ավելի հեշտությամբ իրականացնելու համար: Ուկրաինան արդեն վերափոխել է իր դեմքն առաջին հնգամյակում: Դոնեցի և Դնեպրի քարածուխային, քիմիական ու մետաղադործական արդյունաբերությունների ուժգին զարգացումը, նոր ելեքտրո-տեխնիկական գործարանների կառուցումը, գյուղական տնտեսության բուռն աճումն ու ծաղկումը, նրա մեքենայացումը և ելեքտրիֆիկացիան և այլն, - ահա այն վիթխարի խնդիրները, վոր Ուկրաինայի բոլշևիկների առաջ են դրված:

Ուկրաինայի յուրաքանչյուր կոմունիստ, յուրաքանչյուր բանվոր և կոլխոզնիկ պետք է հիշի և իմանա, վոր գյուղական տնտեսության, բերքահավաքի կամպանիայի ու հացամթերումների վերաբերմամբ յեղած բոլոր խնդիրները կապված են առաջին 5-ամյակը լիակատար և հաջող կատարելու խնդրի ու յերկրորդը սկսելու հետ: Ապա ուրեմն ավելի մեծ ուժով ավելի մեծ ավյունով, մեծ կազմակերպվածությամբ Ուկրաինայի հարյուր հազարավոր բոլշևիկները, միլիոնավոր բանվորներն այդ գործին կանցնեն: Թույլ ավել ինձ ՎեկՍՊՆ-ի (բ) Կենտկոմի անուսից հաստատապես վստահություն հայտնել, վոր հրմտությամբ, մարտականորեն կուսակցության հիմնական գիծը տանող Ուկրաինայի կուսակազմակերպությունը կկարողանա ուղղել թերությունները և ամբողջ կուսակցության հետ միասին, բոլշևիկների Համամիութենական Կոմունիստական Կուսակցության իր Լենինյան Կենտրոնական Կոմիտեի և նրա ղեկավար ընկ. Ստալինի ղեկավարությամբ առաջ շարժվել՝ դեպի նոր, մեծագույն պատմական հաղթանակներ (բուռն ծախանարություններ վոր փոխվում են ով ա-ցիայի:)

1932 ԹՎԻ ԲԵՐՔԱՋԱՎԱՔԻ ԿԱՄՊԱՆԻԱՅԻ ՄԱՍԻՆ

ԽՍՀՄ ԺՈՂՎՈՍԽՈՐՀԻ ՅԵՎ ՎԵԿԱՊԵԻ (Բ) ԿԵՆՏԿՈՍԻ
1932 Թ. ՀՈՒԼԵՍԻ 5-Ի ՎՈՐՈՇՈՒՄԸ

Գյուղական տնտեսության մեջ կոլխոզների և սովխոզների լիակատար հաղթանակը, վորոնք ընթացիկ տարվա ցանքսային կամպանիայի հետևանքով ընդգրկել են զարնանը ցանված ամբողջ տարածության 4/5, վկայում է այն մասին, վոր Խորհրդային Միությունը վերջնականապես հաստատվել է նոր, սոցիալիստական ուղու վրա: Խորհրդային Միության դեպի կապիտալիզմ վերադարձի բուրժուական տեսությունը հենց զբաղնով էլ վերջնականապես ջախջախված է և հողս ցնդված:

Կոլխոզնիկների կուսակված փորձը, կոլխոզների աճը, կոլխոզների զարնանացանի կեսից ավելին մեքենա-տրակտորային կայանների կողմից ընդգրկվելը, սովխոզների ամրապնդումը և կոլխոզային առևտրի ծավալումը հնարավորություն են ստեղծում բավականաչափ բարելավելու այս տարվա քերտանավաքի գործը, վոր գյուղատնտեսական աշխատանքների ամենադժվարին և պատասխանատու մասն է հանդիսանում:

Ժողովրդական Կոմիտեարների Խորհուրդը և կուսակցության Կենտրոնական Կոմիտեն առաջարկում են խորհրդային և կուսակցական բոլոր կազմակերպություն-

ներին, ել ավելի մեծ չափով, քան այդ յեղել է գարնանացանի կամ պանիայի ժամանակ, իրենց ուժերը կենտրոնացնել բերքահավաքի աշխատանքները կատարելու վրա, վորպես ամբողջ գյուղատնտեսական տարվա արդյունքները վորոշող աշխատանք է, դրա կապակցութեամբ, իրականում ուշադրութիւնն ուժեղացնել դեպի գյուղական տնտեսութեան հարցերը:

Առաջիկա բերքահավաքի կամ պանիայում անհրաժեշտ է ուժերը համախմբել՝ վերացնելու համար անցյալ բերքահավաքային կամ պանիաների արմատական քերութիւնները, այն է — հացահատիկների, ճակընդեղի և մյուս տեխնիկական մշակույթների մեծ կորուստը, բերքահավաքի ձգձգումը, տրակտորային և ձիաների պարկի վաճ կազմակերպութիւնը, աշխատանքի անբավարար կազմակերպումը, բերքահավաքի այսպես կոչված «կոնվեյեր» մեթոդի կիրառումը և հնձած ամբողջ հացը դեզ տալուց հրաժարվելը:

Ժողկոմխորհն ու կենտկոմը հատուկ ուշադրութիւն են հրավիրում հացահատիկների բերքահավաքի հետ միասին շաքարի ձալընդեղի, բամբակի, արեւիածաղկի հատիկների, ծխախոտի, գետնախնձորի, կանեփի, վուշի բերքահավաքի վրա և պահանջում են անցյալ տարվա սխալները չկրկնել, վոր տեղի են ունեցել շաքարի ձալընդեղը քանդելու և փոխադրելու գործում:

Այն կարևորագույն խնդիրները, վորոնց վրա պետք է կենտրոնացված լինի խորհրդային և կուլակցական կազմակերպութիւնների ուշադրութիւնը, ժողկոմխորհն ու կենտկոմը համարում են հետևյալները.

1. Բերքահավաքի ամբողջ աշխատանքի անկյունաքարը պիտի հանդիսանա պայխար կորուստների դեմ: Կորուստների դեմ մղվող պայքարում վճռական

ԱՊՐԵԼ

միջոցներ պիտի հանդիսանան բերքահավաքը հնարավոր չափով ամենակարճ ժամկետներում կատարելը՝ վոշ միայն բարդ, այլ և ամենահասարակ մեքենաները ու գործիքներն ըստ ամենայնի ոգտագործելու հիմունքով և անհապաղ, պարտադիր կերպով ամենուրեք հնձած ամբողջ հացը դիզելն ու արագութեամբ կախելը: Միաժամանակ անհրաժեշտ է համապատասխան միջոցներ ձեռք առնել բերքը գողանալուց պահպանելու համար, խնամքով կախել և բերքի խստագույն հաշվառք սահմանել, կազմակերպել հասկեր հավաքելը, հատիկավորսիչներ կիրառել և այլն:

2. Աւխասանի կազմակերպութիւնը կոլխոզներում պետք է ել ավելի մեծ չափով, քան այդ յեղել է, ապահովի յուրաքանչյուր բրիգադայի և առանձին կոլխոզնիկների անմիջական շահագրգռվածութիւնն իր աշխատանքի արդյունքի նկատմամբ: Դրան համապատասխան ել ամենուրեք, բոլոր կոլխոզներում պետք է գործարքայնութեան բրիգադային (խմբակային) մեթոդների կիրառումն ապահովված լինի, վորպեսզի նայած բրիգադայի աշխատանքի վորակին (կորուստների քանակը, հավաքելու ժամկետները, հացի և տեխնիկական մշակույթների կախելն ու փոխադրելը կամ փաստակած աշխատորների քանակը) կոլխոզի վարչութիւնը 10-ից մինչև 20% բարձրացնել կամ իջեցնել կարողանա:

3. Յեկամոսների մքերային յեվ դրամական մասի վնասումը կոլխոզներում պետք է կատարվի համապատասխան ամեն մի կոլխոզնիկի վաստակած աշխատորների ձիշտ քանակի: Անասունների կերը բաշխելիս պետք է նկատի ունենալ կոլխոզնիկների ունեցած անասունների քանակը, վորպեսզի կեր չստացող կամ քիչ կեր ստացող կոլխոզնիկները դրա փո-

խաբեն ուրիշ տեսակի բնական մթերքներ ստանան, սակայն տվյալ կոլխոզում աշխատորի համար սահմանված բնական մթերքների չափից դուրս չգալով: Դրա կապակցությամբ անհրաժեշտ է մատնանշել անցյալ տարվա պրակտիկայում տեղի ունեցածը, այն է, վոր սահմանափակել են գյուղատնտեսական արտադրությունում աշխատող և վորոշ քանակի աշխատորերից ավելի վաստակած կոլխոզնիկներին յեկամուտի մի մասը բնականով տալու չափը, դա պետք է նշել, վորպեսզի այդպիսով ապահովվի լավագույն կոլխոզնիկի յեկամուտի բնական և դրամական մասի ավելի մեծ չափը:

4. Անհրաժեշտ է կախելու ընթացքում կոլխոզնիկներին՝ ավանս՝ չալ յեկամուտի բնական մասի հաշվին, փաստորեն կախած հացի 10-15 տոկոսի չափ, այնպես, վորպեսզի ավանսների, ինչպես և ամբողջ յեկամուտի բաշխումը բացառապես ըստ աշխատորերի կատարվի: Հացահատիկային կուլտուրների պետական մթերումների վերաբերմամբ սահմանված պլանով արտադրանքի հանձնումը վերջացնելուց և սերմի ֆոնդերի հատկացումներն անելուց հետո, պետք է առանց վորեն ուշացման կոլխոզի վարչությունը կոլխոզնիկին տա նրան հասնող սպառողական կերային հացահատիկի բաժինը:

Դրա կապակցությամբ անհրաժեշտ է թույլ տալ, վոր համապատասխան մի շարք կոլխոզների ու ռայոնների (չուսիսային կովկաս և այլ ռայոնների) վորձի, այն կոլխոզներում, վորանդ դա անհրաժեշտ կհամարի ինքը կոլխոզը, յեկամուտների բնական մասի հաշվին դրամական ավանս տա կոլխոզնիկներին միջև բաժանելիք մթերքի 15-20% -ի չափով:

ԱՆԴՐԵՆ

5. Անհրաժեշտ է վերացնել անցյալ տարի մի շարք ռայոններում մինչև յեկամուտների վերջնական բաժանումը յեկամուտների դրամական մասը չալն ուճացնելու պրակտիկան և պրակտիկայի մեջ մտցնել այնպիսի կարգ, վոր կոլխոզների հանձնած (ծախած) արտադրանքի համար ստացվող փողի հիմնական մասը կոլխոզնիկներին տրվի ավանսների կարգով՝ նրանց վաստակած աշխատորերի քանակի համեմատ:

6. Ժողկոմխոբն ու Կենտկոմն այս տարի անթույլատրելի են համարում անցյալ տարվա պրակտիկայում տեղի ունեցած հավասարաճանաչման մոտեցման այն փաստերը, վոր յեղել են կոլխոզներում աշխատորերի համար բնականով վճարումներ անելու չափի վերաբերմամբ, վորի հետևանքով, անկախ կոլխոզների աշխատանքների վորակից և արդյունքից, զանազան կոլխոզներ՝ կոլխոզնիկների աշխատորերի համար հավասար քանակությամբ հաց են տվել: Հացի բերքը հավաքելիս, հացամթերումները կատարելիս ու յեկամուտները բաժանելիս, կոլխոզում անհրաժեշտ է այնպիսի դրություն ապահովել, վոր ավելի լավ ցանած, հնձած ու պետական մթերումներին վերաբերմամբ սահմանված պլանը ճշտությամբ կատարած կոլխոզները համապատասխան կերպով իրենց արամադրության տակ սեփական պահանջների համար ավելի մեծ քանակությամբ հաց ունենան:

7. Սովխոզների ու կոլխոզների տեխնիկական վինումը ներկա բերքահավաքման կամպանիայում ուժեղացնելու նպատակով անհապաղ սովխոզների ու կոլխոզների համար բաց թողնող 16 190 քառակուսի, 6.700 ավստրիկ, բեք հավաքող մեքենա 170 միլիոն ռուբլու, վորոնց թվում 8,500 կոմբայն, 40 մի-

լինն ուղբում տրակտորների պահեստի մասեր, տրակտորների ու մեքենաների նորոգման համար տեսակավոր յերկաթ 12.000 տոնն և անիվների համար 12.000 տոնն յերկաթ: Բոլոր տեղական խորհրդային և կուսակցական օրգանները պետք է առանձին ուշադրություն դարձնեն տրակտորային պարկի, մեքենաների ու սայլերի նորոգման և ձիաները բերքահավաքի համար պատրաստելու գործին:

Դրա հետ միասին պետք է ապահովել, վորպեսզի ամբողջ տրակտորային պարկի և բերքը հավաքող մեքենաների աշխատանքը գործնականում իսկապես բարելավվի ու վերացվի նրանց կոտորովելը: Պահեստային մասերի խիստ պակաս լինելու և այդ մասերի անհրաժեշտ գումարը կենտրոնացրած կարգով արտադրելու անկարելիության պատճառով պետք է մոբիլիզացիայի յենթարկել տեղական ռեսուրսները, տրակտորների պահեստային մասեր արտադրելու համար:

8. Չխառնվելով սովխոզների, ինչպես և կոլխոզներին կից մեքենատրակտորային կայանների ընթացիկ գործառնական աշխատանքին, տեղական խորհրդային և կուսակցական օրգանները միևնույն ժամանակ պետք է սովխոզների և ՄՏԿ-ների դիրեկտորներին ամենօրյա իսկական աջակցություն և նրանց աշխատանքների վրա հսկողություն ապահովեն, նկատի ունենալով, վոր բերքահավաքի ընթացքի և աշխատանքի տնտեսական աշխատանքները, վորպես հիմնական տնտեսական քաղաքական կամպանիա հաջող տանելու համար՝ սովխոզների և ՄՏԿ դիրեկտորների հետ միասին պատասխանատու են նույնպես և տեղական խորհրդային կուսօրգանները:

ԱՊՐԵԼ

9. խորհրդային Միության Ժողկոմխորհն ու կենտկոմը ավտոտրակտորային ու ավտոմոբիլի գործարանների, գյուղատնտեսական մեքենաներ շինող գործարանների և տրակտորների համար պահեստի մասեր արտադրող գործարանների դիրեկտորներին ուշադրություն են հրավիրում այն բանի վրա, վոր բերքահավաքի կամպանիայի հաջողությունը մեծ չափով կախված է նրանց աշխատանքից և առաջարկում է լիովին ժամանակին կատարել կառավարության սահմանած արտադրական ծրագրերը:

10. Բերքահավաքը հաջող տանելու գործը կախված է բերքահավաքման աշխատանքների կազմակերպվածության չափից: Ժողկոմխորհն ու կենտկոմը առաջարկում են խորհրդային Միության Հողօգտագործներին, վոր հենվելով կոլխոզների կուսակցված փորձի և ՄՏԿ աճած դերի վրա, բերքահավաքի կամպանին տանելու գործնական ղեկավարություն սահմանի ըստ ուսյոնների և ըստ վորոշ կուլտուրների, այնպես, ինչպես վոր ցանքսային կամպանիայի ժամանակ է լինում, — մասնավորապես ըստ ուսյոնի և ըստ կուլտուրայի, դիզելու և արտադրանքը դուրս կրելու, ինչպես և աշխատանքի ու աշխան ցեղի ընթացքի մասին տեղեկություններ հրատարակելով:

Խորհրդային Միության Ժողկոմխորհի նախագահ
Վ. ՄՈՒՆՏՈՎ (ՍԿՐՅԱԲԻՆ)

ՎԵԿԱՊԵ-ի (բ) կենտկոմի ֆուրսուդար
Ի. ՍՍՍԼԻՆ

1932 թ. ԲԵՐՔԻ ՀԱՑԱՄԹԵՐՈՒՄՆԵՐԸ ԽՈՐՀՐԴԱՅԻՆ ԱԴՐԲԵՋԱՆՈՒՄ

ԱԴՐԿՈՄԿՈՒՄԻ (Բ) ԿԵՆՏԿՈՍԻ ԲՅՈՒՐՈՅԻ ՎՈՐՈՇՈՒՄԸ

1. 1932 թվի կենտրոնացված հացամթերումների պլանը՝ ցորենի, գարու, լոբեղենի և ուրիշ հացահատիկային մշակութային վերաբերմամբ (առանց աղունատուրքի և սերմեղենի ու պարենային փոխառվածքային պարտահատուցման) վորոշել գյուղացիական սեկտորի համար 41.346 տոնն, վորից ցորեն՝ 23.992 տոնն, գարի՝ 14.964 տոնն և լոբեղեն 2.390 տոնն:

2. Հանձնարարել կենտկոմի քարտուղարության համապատասխան ՎԵԿԱՊԵ-ի (Բ) կենտկոմի 32 թվի հուլիսի 7-ի վորոշման՝ առանձնապես քննարկել աղունատուրքի և սերմեղենի ու պարեն. փոխառվածքայինը վերադարձնելու պլանը:

5. Հաստատել Աշխատանքի Պաշտպանության Խորհրդի կից կոմիտեի լիազորի ներկայացրած կենտրոնացված հացամթերումների՝ ըստ ռայոնների կազմված՝ (27 ռայոնների) տարեկան և հուլիս ամսվա պլանը:

ԱԴՐԲԵՋԱՆԻ 1932 ԹՎԻ ԲԵՐՔԻ ՀԱՑԱՄԹԵՐՈՒՄ- ՆԵՐԻ ՊԼԱՆԸ (Ցենտներներով)

№	Ռայոն	Ցորեն	Գարի	№	Ռայոն	Ցորեն	Գարի
1.	Սաբիր-Աբաղի	800	1000	15.	Աղզամ	8100	5000
2.	Ալի Բայրամլի	2000	3700	16.	Կարյաղինի	7200	4500
3.	Սալյանի	3000	14000	17.	Ջիբրայիլի	3800	3000
4.	Աղզալի	4000	800	18.	Խաչմազի	11000	9000
5.	Գյոզչայի	2740	2660	19.	Դիվիշու	13000	12000
6.	Բյուրղամլի	2928	3500	20.	Աստր.-Բաղ.	37000	14000
7.	Բարդայի	4000	400	21.	Մասալի	8000	1500
8.	Աղջաբեղու	2000	2100	22.	Դիլի	12500	6000
9.	Ղազարի	6000	2300	23.	Շամախու	13000	11000
10.	Բեկյասուբի	8000	8500	24.	Ղուբայի	8000	10000
11.	Թափազի	5000	2000	25.	Ղոնաղբենդի	3300	2400
12.	Շամխորի	7000	3000	26.	Իսմայիլի	4400	1500
13.	Կասում Իզմայլ.	7500	1500	27.	Նախ. Ս. Ն. Հ.	4000	3800
14.	Գյանջայի	2200	800	Ընդամենը		190740	129960

4. Հանձնարարել կուսակցության ռայկոմներին հացամթերումների պլանը հասցնել մինչև կոլխոզ, իսկ մենատնտեսների նկատմամբ մինչև գյուղը, այդ աշխատանքն անց կացնելով վոշ թե մեխանիկորեն, այլ յուրաքանչյուր կոլխոզի և գյուղի առանձնահատկությունները հաշվի առնելով: Ըստ կոլխոզների և գյուղերի պլանների բաշխումը պետք է կատարվի կոլխոզների և գյուղխորհուրդների նախագահների պարտադիր մասնակցությամբ:

5. ՄՏԿ կալսելու տուրքից հանձնելիքը վորոշել 6,886 տոնն, վորից 4,800 տոննը ցորեն, 2,086 տոննը գարի:

6. Առաջարկել Աշխատանքի և Պաշտպանության Խորհրդին կից կոմիտեի լիազոր ընկ. Գրանսբերգին և Ագտրակտորոցներին լիազորներ ընկ. ընկ. Կուզա-

նովին և Սամսոնովին անհապաղ պլանն ըստ ՄՏԿ բաշխել և հեռագրով հայտնել ՄՏԿ զիրեկտորներին և կուսակցության ռայկոմներին: Դրա հետ միասին պարտավորեցնել Ազտրակտորոցներին բոլոր միջոցները ձեռք առնել կալսող մեքենաները 100 տոկոսով ոգտագործելու համար:

7. Հանձնարարել Աշխատանքի և Պաշտպանության Խորհրդին կից կոմիտեի լիազոր ընկ. Գրանսբերգին նայել և հաստատել ձիաներին կերակրելու կենտրոնացրված կերի նորմաներն ըստ առանձին ՄՏԿ:

8. Նշել սովխոզների կալսելու և հացը հանձնելու ընթացքի անբավարար լինելը: Հանձնարարել Աշխ. և Պաշտպանության Խորհրդին կից կոմիտեի լիազորին ներգրավելով շահագորգոված կազմակերպություններին՝ հացի և կերի հաշվեկշռի, յուրաքանչյուր սովխոզի հաշվեկշռի հիման վրա (և վոչ թե սովխոզային ամբողջ միացություն) նայել և ներկայացնել Կենտկոմին ի հաստատություն բոլոր սովխոզների հանձնելիք հացի տարեկան վերջնական պլանը (ըստ մշակույթների և ամիսների):

9. Իրավունք տալ սովխոզներին առանձին անհրաժեշտության դեպքում, բերքահավաքի և կալսելու աշխատանքների համար բանվորներին և քարշող ուժին մասնակի կերպով միջերթով վարձատրելը սովխոզների համար սահմանված հացամթերումների պլանի անպայման կատարելու դեպքում:

10. Խորհրդային Ադրբեյջանում միակ հացամթերողը համարել Զագոռգերնոն: Առաջարկել բոլոր այն կազմակերպություններին, վորոնք ռայոններում մթերումներ պիտի կատարեն (Սպառնողաբացիա, Ազնեվթ), մթերումները կատարել միայն Զագոռգերնոյի գիտությունով:

11. Նախագգուշացնել Ադրկոմկուսի (բ) ռայկոմներին, վոր հացի կոլխոզային առևտուրը թույլատրվելու և հացամթերումներն ավարտելուց հետո (հոկտեմբերի մեկին), դրա հետ միասին Ադրկոմկուսի (բ) Կենտկոմը հիշեցնում և բոլոր ռայոնական կազմակերպություններին, վոր կուլակային տարրերը և սպեկուլյանտները աշխատելու են կոլխոզային առևտրի ծավալումն իրենց տեսակետով մեկնաբանել և ոգտագործել պետական հացամթերումների պլանը և ամենավճռական պայքարը մղել հացի սպեկուլյացիայի դեմ հենց հացամթերումների սկզբից՝ «կոլխոզային հացի և վոչ մի ցենտներ—ձեռք-ձեռք առնողին ու սպեկուլյանտին» լողունգով:

12. Նշելով բերքահավաքի անբավարար ընթացքը, կալսելու միանգամայն անթույլատրելի դանդաղկոտությունը, առաջարկել Անդրկոմկուսի (բ) ռայկոմներին՝ քարտուղարների անձնական պատասխանատվությամբ և ՄՏԿ զիրեկտորների անձնական պատասխանատվությամբ—

ա) ապահովել կալսող մեքենաների գիշեր ցերեկ անընդհատ աշխատանքը, կապելով բերքահավաքն անհապաղ կալսելու հետ, այն հաշվով, վոր բերքահավաքի վերջացնելը, կալսելը և հացը պետություն հանձնելը սահմանված ժամկետում ավարտվի:

բ) պարտավորեցնել ֆոնդերի կոմիտեի լիազոր ընկ. Զառաֆյանին, Ագերիթտիֆակ—ընկ. Միրզաբեկյանին, Ազտորգ—ընկեր Նովրուզովին ՎԵԿԱՊԵ-ի (բ) Կենտկոմի 1932 թվի հուլիսի 7-ի վորոշման համապատասխան ուժեղացնել և արագացնել լայն գործածման ապրանքների փոխադրությունը հիմնական

«այոնները, լիովին ապահովելով հացը կանոնավոր հանձնողներին».

դ) հանձնարարել կենտկոմի քարտուղարության հուլիսի 23-ին լսել Ջազոտողերնոյի զեկուցումը հուլիսի պլանի կատարման մասին և յեկնելով զընդհանրապես և հաստատել հացամթերումների ոգոստոս ամսվա պլանը:

ԽՈՐՀՐԴԱՅԻՆ ՄԻՈՒԹՅՈՒՆԸ ՎԵՐՋՆԱ- ԿԱՆԱՊԵՍ ՀԱՍՏԱՏՎԵԼ Ե ՍՈՑԻԱԼԻՍ- ՏԱԿԱՆ ՈՒՂՈՒ ՎՐԱ

«Պրավդա»-ում Հոգեփոխանության հրատարակած տեղեկությունները զարնան ցանքսային կամպանիայի մասին՝ զեկումենտալ կերպով հաստատում են, վոր կոլխոզներն ու ուլխոզները գյուղական անտեսության մեջ լիակատար հաղթանակ են տարել:

Ցանքսը վերջանալու վրա ե: Դեռ ևս չեն հաշվառված վերջին որերի տվյալները՝ վորոշ, առանձնապես ուշահաս կուլտուրաների վերաբերմամբ: Մինչև հունիսի 20-ը գարնանացան ե տրված 94,5 միլիոն հեկտար: Կամպանիայի ընթացքում, անցյալ տարվա համեմատությամբ տեղի ունեցած հետաձուգությունը հաջողությամբ վերջ ե տրված:

Ցանքսի արդյունքն ե.—կոլխոզների կազմակերպչա-անտեսական ամրապնդման համար գյուղական անտեսության մեջ սոցիալիստական հարաբերությունների ընդլայնած վերաբնակչության համար կուսակցության մղած պայքարի ու կատարած աշխատանքի մի ամբողջ ետապի ավարտումը:

Սովխոզները ցանքսային կամպանիայի ավանգարդում են ընթացել: Նրանք մինչև հունիսի 20-ը ցանել են 10,776 հեկտար (պլանի 102,9%-ը) այն ժամանակ, յերբ անցյալ տարի, ամբողջ գարնան կամ-

պանիայի ընթացքում ցանել են ընդամենը 9206 հեկտար: Ցանքսային տարածության 1574 հեկտարն ափելացել է այն հողերի յուրացումով, վոր անցյալում սովխոզներին են հասկացրվել: Դեռ ևս իրանց ամրապնդման սկզբնական շրջանում գտնվող սովխոզների հաղթանակը ցույց է տալիս, թե վորքան ժամանակին է յեղել ղեկավարութունը հացահատիկային սովխոզներին ու միութենական արեսոներ ստեղծելու մասին Կենտկոմի ու Ժողկոմխորհի կայացրած վորոշումը: Այս ոպորտունիստական և Կոնդրատյեվ-Չայանովական թեորիաներն այն մասին, թե սովխոզային շինարարության համար մսխվող միջոցները քամուն են տրվում, նորից խայտառակ կերպով տապալկեցին: Թող այժմ ալ և «ձախ» ոպորտունիստները փորձեն հացահատիկի սոցիալիստական Փաբլիկների շինարարության տապալման մասին խոսել: Արդեն այս ընթացիկ տարում սովխոզները պետք է յերկրին 150 միլիոնից ավելի հաց տա և կտան:

Ցանքսային սարածութիւնը նշանավոր չափերով ընդարձակել են յեւ կոլխոզները: Անցյալ տարի կոլխոզներում 54,7 տոկոս լինելով՝ գարնանացանի տարածութիւնը հալասար է յեղել 58,641 հազար հեկտարի: Մինչև այս տարվա հունիսի 20-ը կոլխոզներում ամբողջական մակարդակը հասել է 61,5 տոկոսի, իսկ ցանքսային տարածութիւնը—66,875 հեկտարի: 8 միլիոն 374 հեկտար աճումը յեղել է կոլխոզների կողմից իր հին հողերից 4 միլիոն 230 հազար հեկտարի յուրացման և կոլխոզներում աճման հաշվին: Սա չէ՞ արդոք, վոր կոլխոզների կազմակերպչա-անտեսական ամրապնդումն է վկայում:

Ընդհանրապես՝ սովխոզներն ու կոլխոզները առ 20-ն հուլիսի ցանել են 77,551 հազար հեկտար, ան-

ցյալ տարվա 67,847 հազար հեկտարի զիմաց: Գրեթե 10 միլիոն հեկտար հավելանումը—գյուղական տնտեսության սոցիալիստական սեկտորի անման անսովոր արագ տեսլերն է վկայում:

Այս տարվա ամբողջ գարնանացանի 82 տոկոսն ընկնում է կոլխոզներին ու սովխոզներին: Ցանքսային սարածության չորս հիմնգործականը կոլխոզների ու սովխոզների ձեռքին է: Արդոք, գյուղական տնտեսութիւնում սոցիալիստական ձևերի հաղթանակի սրանից էլ ավելի չայտուն ապացույց է հարկավոր: Այս փաստն անվիճելի կերպով վկայում է, վոր խորհրդային Միութիւնը վերջնականապես հաստատվել է սոցիալիստական ուղու վրա:

Հսկայական են մեր կուսակցության ունեցած հաջողութիւնները մեքենա-տրակտորային կայաններին,—գյուղացիության տեխնիկական վերազինման ու սոցիալիստական վերազատիարակության հիմնական լծակի կառուցման դարձում: Անցյալ տարի ՄՏԿ-ները ցանել են 20 միլիոն հեկտար.—կոլխոզային ցանքների մի յերրորդականը: Այս տարվա գարնանը նրանց այդ տարածության վրա ավելացրել են 15 միլիոն հեկտարից ավելի տարածութիւն: Կոլխոզային ամբողջ սարածության 53 տոկոսը ցանել են մեքենա-տրակտորային կայանները: Միթե՞ սա այն մասին չի խոսում, վոր կուսակցության գիծը հաղթանակել է մասսայորեն ՄՏԿ-ներ կազմակերպելու վերաբերմամբ:

Գարնանացանի տված արդյունքները լիովին հաստատում են մեր կուսակցության գծի ուղիղ լինելը, վոր ուղղված է ղեկի այն, վորպեսզի ՄՏԿ-ներն ընդգրկեն բոլոր կոլխոզները:

կենտրոնը դեռ անցյալ տարվա հոկտեմբերյան պրեմիումի ժամանակ է առաջադրել կոլխոզային առևելի լոգոնգը: Կոլխոզները, կոլխոզնիկները ու աշխատավոր մենատնտեսները առևտրի մասին կուսակցության և կառավարության կայացրած վերջին վորոշումները, վոր դեպի նրանց տնտեսական ինքնագործունեության բարձրացումն է ուղղված, նույնպես դեպի ասլրանքաշրջանառության ծավալումն են ընթանում՝ աշխատավորների աճող պահանջներին բավարարություն տալու համար: Տեխնիկական կուլտուրաներ ցանկուղ գործում տարած հալթանակը վճարահանորեն կուժեղացնի մեր թեթև արդյունաբերության հումուլթային բազան ու կնպաստի լայն գործածության առարկաների արտադրության հետագա աճման գործին:

Բամբալի ցանքան ավելի առաջ է ավարտված, քան անցյալ տարի, ըստ վորում 200,000 հեկտար ավելի է ցանված: Արեվածաղիկ ավելի է ցանված կես միլիոն հեկտար, ճակնդեղ—100 հազար հեկտար: Վուժի ցանքար թեկուղ դեռ լիովին չի ավարտված, սակայն մինչև հունիսի 20-ը անցյալ տարվանից ավելի է ցանված՝ նույն թվի համեմատությամբ:

Մենք բոլոր հնարավորություններն ունինք, անցյալ տարվա համեմատությամբ բավականաչափ մեծացնելու թե հացահատիկային և թե տեխնիկական կուլտուրաների ընդհանուր բերքահավաքը: Անհրաժեշտ է միայն համառ պայքար մղել քաղհանն ու բերքահավաքը ճշտորեն կազմակերպելու համար:

Կուսակցությունը հաջողություններ է ունեցել ցանքասային կամպանիայում, չնայած անցյալ տարի արևելյան ռայոններում յեղած անբերրիությունը: Կապիտալիզմի պայմաններում յերաշտին ու անբեր-

րիության անխուսափելի կերպով ուղեկցում են ցանքասային տարածությունների կրճատումը, դյուղացիության չքավոր-միջակ մասսաների քայքայման աճումը ու նրանց շահագործումը կուլակության ու կալվածատերերի ձեռքով: Ով չի իմանում անբերրիության հետևանքները ցարական Ռուսաստանում, յերբ միլիոնավորներ եին կոտորվում սովից:

Նույնիսկ խորհրդային պայմաններում, յեթե մենատնտեսը գերիշխող դրուլթյունն ունենար գյուղական տնտեսության մեջ, ինչպես այդ յեղել է մի քանի տարի առաջ, ապա անբերրիությունը մեր տնտեսության անհաշիվ փասներ կպատճառեր: Միայն սովխոզ-կոլխոզային շինարարության հաղթանակն եր, վոր ապահովեց անցյալ տարվա յերաշտի հետևանքների հաղթահարումը:

Բանվոր-գյուղացիական պետությունը անբերրիությունից տուժած ռայոններին ոգնել է սերմով, անասունների կերով, պարենով, համառ պայքար մղելով անցյալի ժառանգություն յերաշտի ու անբերրիության դեմ: Միմիայն սնեստուքյան խորհրդային սիստեմն է րնդունակ եղվելու այնպիսի դժվարությունների դեմ, ինչպիսին է անբերրիությունը: Այս տարվա պրակտիկան ամբողջովին հաստատել է այդ բանը:

Յեվ արդյունքն աչքի առաջ է: Բանվոր դասակարգն ու կոլխոզները հաղթող են հանդիսացել այս տարվա ցանքասային կամպանիայում: Կոլխոզներն ամբարպնդվել են քաղաքականի և կազմակերպչատնտեսականի կողմից: Ամբողջ ցանքասային տարածության 82%-ը կոլխոզներն ու սովխոզներն են ցանել:

Կոլխոզնիկները, սովխոզները և ՄՏԿ-ների բանվորները հերոսական պայքարի ցայտուն որինակները

և ցանքսի արդյունքները լավագույն պատասխանն են աջ, աջամերձ ու տրոցկիստուկթյուն անող տարբերին: Ծիծաղելի և վաղորմելի են թվում ցանքսային կամպանիայի ընթացքում մենշևիկներին, եսերներին և աջ ուղորտունիստներին չարախնդաց աղաղակները, փորձնք գուշակում են (և սա քանի յերորդ անգամն է) ցանքսի տապալումը: Չեղբայր Յանքսային կամպանիայի մասին նրանց արած գուշակուկթյունները չախճալով են ու փոշիացրված: Աշխատավորների թշնամիներին—մենշևիկներին, եսերներին, տրոցկիստներին, ինչպես և աջ ուղորտունիստներին—բոլոր փորձերը, —Խորհրդային Միությունը դեպի կապիտալիստական ուղին շուտ տալու՝ չախճալով են ու փոշիացրված: Այժմ մնում է, փոր «Պոպելզնիե Նովոստի», «Փորվերտ» և դրանց նման թերթերը միայն կատարյալ ապուշների համար՝ տալազրեն Ռիգայի իրանց թղթակիցների տեղեկություններն այն մասին, թե ցանքսը ԳեՊԵՌԻ-ի գործակալներն են անել ավել:

Այս տարվա ցանքսի հետևանքներն այն են ստում, փոր Խորհրդային Միությունը վերջնականապես հաստատվել է սոցիալիստական նոր ուղու վրա, վոր սոցիալիզմի վնասական հաղթանակն արդեն ավարտած կարելի է համարել:

Այս տարվա ցանքսի արդյունքները թույլ են տալիս և մի այլ կարևոր յեղրակացություն անելու:

Կուսակցությունը միշտ շեշտել է, թե անհրաժեշտ է կռիվեմ գեկավարությունն ուժեղացնել: Ոկրուզների վերացման ինգիրն է յեղել՝ գեկավարությունը մոսեցնել ռայոններին, կոլխոզներին, սովխոզներին ու ՄՏԿ-ներին: Այն հանրապետություններում ու շրջաններում, փորտեղ բոլոր յեղրակացություններն են հանել կուսակցության կենտկոմի արած

ցուցմունքներից, փորտեղ գեկավարել են փոշ առհասարակ, այլ կոնկրետ կերպով, ճանաչել են ռայոնները,—այնտեղ ավելի են ցանել, քան անցյալ տարի: Իսկ այնտեղ, փորտեղ աշխատանքը չեն վերակառուցել նոր ձեվով, փորտեղ բավականաչափ ուսարություն չեն դարձել գյուղական տնտեսությանը, փորտեղ անդիմությանը են մոսեցել ռայոնին ու կոլխոզին, այնտեղ իրանց համար ավելի նպաստավոր նող են գտել այլ յեվ «ձախ» ուղորտունիստները, այնտեղ պանը քերակասարվել է: Սակայն դա չի կարող ամբողջ Միության ցանքսի ընդհանուր գուժարը փոխել: դա միայն այդ ռայոնների գեկավարության փորակի մասին է խոսում:

Կուսակցությունը հաշողությամբ է չախճալել կուլակության և իր շարքերում նրա ունեցած գործակալության—աջ ուղորտունիստների դիմադրությունը: «Բայց հիմարություն կլինեք արդ հիման վրա մտածել, թե աջ ուղորտունիզմն արդեն թաղված է... աջ ուղորտունիզմի ուժը կայանում է մանր բուրժուական տարերքի ուժի, առհասարակ կապիտալիստական տարերքի, մասնավորապես կուլակության կողմից կուսակցության վրա գործած սեղմումի ուժի մեջ: Յեվ հենց այն պատճառով, փոր աջ թեքումը մեռնող դասակարգերի հիմնական տարրերի դիմադրությունն է արտացոլում, հենց այդ պատճառով էլ աջ թեքումը կուսակցության մեջ՝ մեր ժամանակի հիմնական վրտանգն է» (Ստալին):

Այս տարվա ցանքսային կամպանիայի սուսնճնահատկությունը նաև նրանում է, փոր մեզ թշնամի տարրերը փորձում էին «ձախ» մեթոդներն ոգտագործել, փորպեսզի փորոշ տեղեր խախտեն բանվոր

դասակարգի՝ գյուղացիութեան հետ ունեցած դաշինքը: Առանձին ռայոններում տեղի ունեցած «ձախ» ծոռմներն ամենախիստ հակահարվածի են հանդիպել կուսակցութեան կողմից: Աջ և «ձախ» ռադրտունիստների դեմ կուսակցութեան մղած համառ պայքարը — դարնան կամպանիայի հաղթանակն է ապահովել: Դա գրավական է, վոր համատարած կոլլեկտիվացումն ու կուլակութեան, վորպես դասակարգի, վերացումը կատարվի կուսակցութեան նշած ժամկետում:

Նշանավոր են ցարնան հաղթանակներն ու Նշանակալից: Սոցիալիզմի դիրքերն անսահմանորեն ամրապնդվել են. սոցիալիզմի վնդական հաղթանակն առդեն ավարտված կարելի է համարել: Սորհրդային Միությունը վերջնականապես հաստատվել է սոցիալիսական նոր ուղու վրա:

(«Պրավդա»-ի 1932 թ. հունիսի 26-),
№ 175, առաջնորդողը)

ՀԱՅԱՍՏԵՐՈՒՄՆԵՐԻ ՊԼԱՆԻ ԿԱՏԱ- ՐՈՒՄԸ ԿՈԼԽՈՋՆԵՐԻ, ՍՈՎԽՈՋՆԵՐԻ, ՄՏԿ ՅԵՎ ՄԵՆԱՏՆՏԵՄՆԵՐԻ ԱՌԱՋՆԱ- ԶԵՐԹ ՊԱՐՏԱԿԱՆՈՒԹՅՈՒՆՆ Ե

Հարավային ռայոններում սկսվել է վաղահաս հացահատիկների հունձը: Դեպի պետական ելեվատորներն ու հանձնման կետերն են շարժվել կոլխոզների և սովխոզների առաջին կարմիր սայաշարքերը՝ նոր բերքի հացով: Հասել է սոցիալիստական հողագործութեան հաջողութունների իրացման, այս տարվա գարնանը կոլխոզների և սովխոզների տարած լիակատար հաղթանակի իրացման համար մղվող պայքարի ամենապատասխանատու շրջանը:

Դեռևս անցյալ տարի՝ շնորհիվ այն բանի, վոր սովխոզներն ու կոլխոզները բացարձակ գերակշռութուն են ձեռք բերել գյուղի մենատնտեսական սեկտորի վերաբերմամբ, իրենց ձեռքը կենտրոնացնելով բոլոր գարնանային ցանքսերի 2/3-ը, շնորհիվ այն բանի, վոր այդ հիման վրա կուլակութեան — վորպես դասակարգի լիկվիդացիան հիմնականում ավարտվել է կարևորագույն գյուղատնտեսական ռայոններում և կուլակային տարրերը գյուղում ջախջախվել են, — հացի պետական մթերումները՝ չնայած յիսուսին հասել են 1,400 միլ. փութի, 1930 թվին մթերած 1,250 միլ. փութի դիմաց:

Քաղաքի և դյուղի միջև ապրանքաշրջանառության հետագա ընդլայնման նպատակով՝ 1932 թ. բերքից արվելիք հացամթերումների պլանը կոլխոզների յեվ մեմասնեությունների վերաբերմամբ կրնասված է 264 միլլ. փութով՝ 1931 թվի համեմատությամբ: Պլանի մեծացումը կատարվել է սովխոզների վերաբերմամբ՝ համաձայն նրանց տնտեսութեան մեծացման, — անցյալ տարվա 108 միլլ. փութի դիմաց այս տարի լինելու է 151 միլլ. փութ: Այդ բոլորը հնարավորութիւն է տալիս ամբողջ պետական պլանը կատարել ամենակարճ ժամկետում:

Այս տարի՝ զարնանային հաղթանակների հետեւանքով կոլխոզներն ու սովխոզներն արդեն ընդգրկել են զարնանացանի ամբողջ տարածութեան 4, 5-ը: Հենց դրանով վորոշվում է սոցիալիստական սեկտորի զերակշռող նշանակութիւնը նաև ներկա հացամթերման կամպանիայում: Հենց դրանով վորոշվում է նաև տեղական կազմակերպութիւնների պատասխանատվութեան բարձրացումը, հացամթերումները հաջող տանելու համար, վորովհետև հացաւթերումներն ինքնահոսի բողնելն ամբողջ ուժով հարվածում է կոլխոզների կազմակերպչասնեսական ամբապնդմանը, սովխոզների վորակական բարձրացմանը յեվ ամբապնդմանը:

Անցյալ տարի քիչ չեն յեղել այնպիսի կազմակերպութիւնները, — և առաջին հերթին այդ պիտի ասել Ուկրայնայի և Ուրալի վերաբերմամբ, — վորոնք կտրվել են գյուղական տնտեսութեան հարցերից, վորոնք ձեականորեն են մոտեցել հացամթերումների կամպանիայի ղեկավարման խնդրին, — այսինքն, ըստ ելութեան նրան թողել են ինքնահոսի:

Զիմանալով իրերի իսկական դրութիւնը ռայոնում և կոլխոզներում, չիմանալով նրանց առանձնահատկութիւնները, հաշվի չառնելով այդ առանձնահատկութիւնները դործնական աշխատանքում՝ այդ կազմակերպութիւնները հացամթերումների պլանը բաշխել են մեխանիկորեն, հավասարաբեքի «սկզբունքով», հաշվի չառնելով յուրաքանչյուր առանձին ռայոնի, յուրաքանչյուր առանձին կոլխոզի հատուկ պայմանները: Հենց դա է յեղել անցյալ տարվա հացամթերումների կամպանիայի գլխավոր սխալը, վորի հետևանքն է յեղել մի քանի շրջաններում և ռայոններում պլանների վերակազմումը հացամթերման կամպանիայի ամենայեռուն ժամանակ, և դրա շնորհիվ ձգձգվել են հացամթերումների ժամկետները:

Ինչպի հացաւթերումների կազմակերպումն այդպիսի մեխանիկական — հավասարաբեքային մոտեցմանը, վորպես աշոպորսունիասական ինքնահոսի սրահայտություններից մեկին, պե՛տ է ամենաանխնա պայքար հայտարարվի: Պետք է վճռականորեն վերացնել հավասարաբեք դեպի կոլխոզներն ունեցած մոտեցման վերաբերմամբ և այնպիսի դրութիւն ապահովել, վորպեսզի «ցանքս, հունձն ավելի յավ կասարած, նրանց համար սահմանված պէտական մթերումների պլանը կանոնավոր կասարած կոլխոզները համապատասխան կերպով իրենց սրամագրության սակ ունենան ավելի մեծ քանակությամբ հաց՝ սեփական պահանջների համար» (Ժողկոմխորհի և Կենտկոմի վորոշումը՝ բերքահավաքի կամպանիայի մասին):

Յուրաքանչյուր հանրապետություն, յուրաքանչյուր երջան պլանները կազմակերպելու իրենց աշխատանքի հիմքում պիտի դնեն հետևյալ հաստատուն սկզբ-

բունքը—ինչ ել վոր լինի կասարել ժողովրդական
Կոմիսարների խորհրդի յեւ Կուսակցության Կենտրո-
նական Կոմիտեի կողմից այս արվա մայիսի 6-ին
սահմանաձ հացամթերումների պլանը: (տես «Պրավ-
դա» ս. թ. մայիսի 7-ին):

Այդ լոգոնկով կուսակազմակերպությունները պետք
է մոբիլիզացիայի յենթարկեն իրենց բոլոր ուժերը և
անհաշտ պայքար ծավալեն աջ-ոպորտունիստական
դեմոբիլիզացիոն տրամադրությունների դեմ իրենց
շարքերում, այդ լոգոնկով կուսակազմակերպություն-
ները պետք է համախմբեն կոլխոզային ակտիվի բո-
լոր լավագույն ուժերը, սովխոզների և ՄՏԿ բանվոր-
ներին՝ պայքարելու կուլակային տարրերի և կուլա-
կային ազդեցությունների մնացորդների դեմ:

Արդեն այժմ, բերքահավաքի հենց սկզբում, նկա-
տելի են այդպիսի աջ-ոպորտունիստական դեմոբիլի-
զացիոն տրամադրությունների արտահայտություններ
մի քանի կուսակազմակերպությունների շարքերում,
մանավանդ Ուկրաինայում: Մենք մոտ որերս, որի-
նակ, հաղորդել ենք այն մասին, վոր Ուկեսսայի շըր-
ջանի շատ ուսյոններ փոխանակ պայքար կազմակեր-
պելու բերքահավաքը հաջող տանելու համար, բոլոր
ուժերը գործադրում են նրա համար, վորպեսզի ի-
րենց «ապահովագրեն» հացամթերումների պլանը
կատարելուց, շրջանային կազմակերպություններն
նմբակոծելով բերքի մասին կասկածելի հատկություն
«տվյալներով»:

Այդ աջ-ոպորտունիստական տրամադրություննե-
րը, այդ հակակուսակցական վարմունքը—յեթե հենց
սկզբից զրանց չտրվի ջախջախիչ հակահարված, կա-
րող են առանձին կուսակազմակերպություններին ան-
գեն թողնել կուլակային տարրերի անխուսափելի

ընդդիմադրության դիմաց, վորին հանդիպելու ենք
հացամթերումների ժամանակ:

Վոր կուլակային տարրերի այդպիսի ընդդիմա-
դրությունն անխուսափելի է,—այդ մասին այժմ զի-
տե յուրաքանչյուր պիտներ, չե՞ վոր կուլակության
մնացորդները դեռևս վերջնականապես ջախջախված
չեն, կուլակային ազդեցությունը մենատնտեսու-
թյունների և կոլխոզնիկների ամենից հետամնաց խա-
վերի վրա դեռևս լիովին վերացված չէ: Ուստի յու-
րաքանչյուր կուսակազմակերպություն պետք է միշտ
պաարաստ լինի կուլակային տարրերի այդ ընդդիմա-
դրությունը կոտրելու, վորը չի կարելի անել, յեթե
թույլ տրվի աջ-ոպորտունիստներին անպատիժ խը-
ճողվելու փոսների արանքում, վայվրթալ դժվարու-
թյունների առթիվ և կասկածներ ցանել:

Կուլակային ընդդիմադրության ձևերից մեկն ան-
շուշտ լինելու է կուլակային տարրերի ու սպեկուլ-
յանտների փորձերն իրենց տեսակետից մեկնաբանել
և ոգտագործել կոլխոզային առևտրի ծավալումը՝ հա-
ցամթերումների պետական պլանը տապալելու համար:
Մայիսի 6-ի վորոշման մեջ ժողովրդական Կոմիսար-
ների խորհուրդն ու Կուսակցության Կենտկոմը նշա-
տականորամար են համարել կոլխոզներին ու կոլխոզ-
նիկներին լիակատար հնարավորություն տալ անար-
գել ծախելու իրենց հացի ավելցուկներն ըստ իրենց
հայեցակետի թե բազարներում ու շուկաներում և
թե իրենց կոլխոզային խանութներում միայն 1933
թ. հունվարի 15-ից, այսինքն խորհ. Միության բոլոր
ուսյոնների կողմից հացամթերման պլանը կասարե-
լուց յեւ սերմային ճոնգերը կազմելուց հետո:

Ուստի, կուլակային տարրերի և սպեկուլյանտնե-
րի բոլոր փորձերը՝ խախտել կամ անուշադրության

մատնել այդ վորոշումը՝ պետք է հանդիպեն ջախջախիչ հակահարվածի: Հացամթերումները հենց սկզբից անհրաժեշտ է վճռական պայքար մղել հացի սպեկուլյացիայի դեմ: Յուրաքանչյուր կոլխոզ, յուրաքանչյուր գիտակից կոլխոզնիկ պետք է ակտիվ կերպով տանի այդ պայքարը հետևյալ լողունով.— վոչ մի ցենսներ կոլխոզային հաց— ձեռքեձեռք գնողին և սպեկուլյանտին:

Դեմոքրիլիզացիոն տրամադրությունների դեմ,— վոր հանդիսանում են սովյալ ետապում գլխավոր վրտանգ հանդիսացող աջ-ոպորտունիզմի արտահայտություն, — անխնա պայքար մղելու հետ միասին՝ կուսկազմակերպությունները պետք է հաստատապես յուրացնեն, վոր աշխատավոր գյուղացիների, առանձնապես կոլխոզների և կոլխոզնիկների վերաբերմամբ ամեն մի ծուռ ձեռնտու է կուլակային տարրերին:

Հացամթերումների պլան սահմանելով կոլխոզների համար, հաշվի առնելով նրանցից յուրաքանչյուրի առանձնահատկությունները, ռայոնական կազմակերպությունները թույլ չպիտի տան նաև թերագնահատելու մենատնտեսական սեկտորի դերը հացամթերումների պլանը կատարելու գործում: Պայքար մղելու ծուռների և վարչարարության դեմ՝ անհրաժեշտ է աշխատել վորպեսզի աշխատավոր մեղսագործությունները պետքայանք հանձնեն ցանքի յուրաքանչյուր հեկտարից վոչ պակաս հաց քան քե հաբեվան կոլխոզները: Իսկ կուլակային ունեվոր անտեսությունների վերաբերմամբ պետք է պահվի գյուղատնտեսական կողմից նրանց տրվող հաստատուն առաջադրությունների պրակտիկան:

Այս տարվա գարնանը՝ անցյալ տարի անբերրեությունից զրկված ռայոնների կոլխոզային գյուղացիու-

թյունը պետությունից ստացել է սերմի և մթերային անտոկոս ահագին փոխառություն՝ 1932 թվի առնանք բնականով հետ դարձնելու պայմանով: Կարիք չկա առելու, վոր այդ պարտավորության կատարումը բանվոր-գյուղացիական պետության առաջ, աշխարհի միակ պետության, վոր դժվարին մոմենտում աշխատավոր գյուղացուն ոգնություն է հասցնում, դրա համար նրանցից վոչ մի տոկոս չառնելով,— յուրաքանչյուր կոլխոզնիկ պիտի համարի՝ հացամթերումների պլանի կատարման հետ միասին՝ վորպես առաջնահերթ պարտականություն:

Հացամթերման կամպանիան կազմակերպելիս անհրաժեշտ է առանձնապես ուշք դարձնել կոլխոզների և մթերման որգանների միջև հաշիվները դնելու գործին: Պետք է վճռականորեն վերջ տալ վոչ կանխիկ հաշիվների պրակտիկային և թույլ չտալ, վոր կրկնվեն անցյալ տարվա սխալները, յերը կոլխոզներն իրենց հանձնած հացի համար ստանում եին իրենց հասնող փողի միանգամայն չնչին մասը: Այդ բանը ստացվել է նրա համար, վոր բանկային կազմակերպություններն առանց կոլխոզի համաձայնություն կատարում եին բազմաթիվ պահումներ և փոխանցումներ՝ հանձնված հացի համար կոլխոզին հասնող գումարներից: Դա այլևս թույլ տալ չի կարելի:

Դրա հետ միասին նաև ՄՏԿ կոլխոզներից արվող բոլոր պահումները պետք է կատարեն վոչ թե հանձնված հացի առաջին պարտիայից, այլ հավասարաչափ և որացուցային ժամկետներում, համաձայնեցնելով կոլխոզների հետ: Պահումների այդ ժամկետները պետք է այնպես սահմանել, վոր կոլխոզների և ՄՏԿ միջև յեղած հաշիվների տվարտումը զուգադիպի

տվյալ կոլխոզի կողմից հացամթերումների պլանի կատարումը վերջացնելու հետ:

Այս յեռամսյակում կուսակցությունը և կառավարությունը՝ թեթև արդյունաբերության աճման հիման վրա՝ գյուղ են ուղարկում լայն գործածության ապրանքներ յեղիու անգամից ավելի, քան թե անցյալ տարվա համապատասխան յեռամսյակում: Կուսակցական և խորհրդային կազմակերպությունները պարտավոր են խստիվ հետևել և աշխատել, մեր այդ ապրանքները հասնեն սպառողին—կոլխոզնիկին ու աշխատավոր մեծատնտեսին, և խստիվ պատժել նրանց, ովքեր գյուղ ուղարկելու համար նշանակված ապրանքներն ոգտագործում են վորեւ այլ նպատակով:

Հացամթերումների համար տեխնիկական բազա (ելեկտրոնների ու պահեստների կառուցում և նորոգում, բեռնել-թափելու աշխատանքների մեքենացում, տարա, կշեռք և այլ սարքավորումներ, առանց տարայի փոխադրությունների նախապատրաստում և այլն) պատրաստելու հետ միասին, —վոր պետք է լինի կուսակազմակերպությունների ամենօրյա դիտողություն տակ,—պետք է աշխատել մթերման կետերում աշխատանքը կուլտուրականորեն դնել: Վճռականորեն պետք է արմատախիլ անել գեպի հացը հանձնողները յեղած բյուրոկրատական վերաբերմունքը, հերթերը, հաշիվների ուշացումները, պետք է կազմակերպել հացը հանձնողների կուլտուրական սպասարկումը և քաղաքական աշխատանք նրանց մեջ: Բանգյուղտեսչության որդանները պետք է սխտեմատիկորեն ստուգեն մթերման կետերի աշխատանքն այս կողմից, իսկ կուսակցական կազմակերպություն-

ները պետք է հենց այժմ հոգան մթերման ապարատին ամեն կերպ ամրապնդելու մասին:

Գյուղխորհուրդներին կից, անցյալ տարվա փորձով, անհրաժեշտ է հենց այժմ ստեղծել հացամթերումների աջակցության հանձնաժողովներ, իսկ կոլխոզներում պետք է շոկել վարչության անդամներ, իսկ ՄՏԿ—գերեկտորների ոգնականներին, վորոնք պատասխանատու լինեն սահմանված պլանի համեմատ հացի հանձնումը կազմակերպելու համար:

Հենց այժմ պետք է լայնորեն ծավալել ագիտացիոն-մասսայական աշխատանքը, հացամթերման կամպանիայի խնդիրների շուրջը, համախելով գյուղի բոլոր կուսակցական ուժերը, կոմյերիտիության բջիջները, կոլխոզային ակտիվը և խորհուրդները, պրոֆմիթյուններն ու մամուլը: Ամբողջ ագիտացիոն և կուս-մասսայական աշխատանքը պետք է համակված լինի մի ձգտումով, վորպեսզի բոլոր կոլխոզները, աշխատավոր գյուղացիները և սովխոզների բանվորներն ըմբռնեն ու գործով իրականացնեն հետևյալ լոզունգը. — հացալքերումների կասարման պլանը կոլխոզների, սովխոզների, ՄՏԿ յեվ մեհասիստների առաջնահերթ պարտականությունն է:

(«Պրավդա»-ի 1932 թ. հուլիսի 11-ի,
№ 190, առաջնորդողը)

**ՎՀ-ԲԳՏ ԱՇԽԱՏԱՆՔԸ 1932 Թ. ԲԵՐ-
ՔԱՀԱՎԱՔԻ ՅԵՎ ՀԱՅԱՍՏԵՐՄԱՆ ԿԱՄ-
ՊԱՆԻԱՆԵՐԻ ՄԱՍԻՆ ՎԵԿԱՊԵ-Ի (Բ)
ԿԿ ՅԵՎ ԽՍՀՄ ԺԿԽ ՎՈՐՈՇՈՒՄՆԵՐԸ
ԿԱՏԱՐԵԼՈՒ ՎԵՐԱԲԵՐՄԱՍԲ**

ԽՍՀՄ ԿՎՀ—ԲԳՏ ԺԿ ՎՈՐՈՇՈՒՄԸ

Բերքահավաքի և հացամթերման կամպանիայի մասին ՎԵԿԱՊԵ-ի (Բ) կենտկոմի և Ժողկոմխորհի ղեկեկադիններն ակտիվ և ճշգրիտ կիրառումը վճռական նշանակություն ունի կոլխոզների կազմակերպչա-տնտեսական ամրապնդման համար, սոցիալիստական գյուղատնտեսության հետագա աճման և յերկրորդ հնգամյակի ժողովրդա-տնտեսական հսկա-յական խնդիրները կատարելուն հաջողությամբ անց-նելու համար:

Միևնույն ժամանակ, բերքի կորուստի դեմ պայ-քարը, վորը կարող ե և պետք ե մի քանի հարյուր միլիոն փութ հաց տնտեսի յերկրի համար,—խորհրդ-դային առետրի լայն ծավալելու և բանվորների ու աշխատավոր գյուղացիների նյութական մակարդակը բարձրացնելու համար կարևորագույն պայման ե:

Բոլոր կուսակցական և խորհրդային կազմակեր-պությունների ուղադրությունը դեպի գյուղական տնտեսության հարցերն ու ժողովրդային կենտ-կոմի և Ժողկոմխորհի հուլիսի 5-ի ղեկեկադինների համապատասխան, կենտ. Վեր Հանձնաժողովը ու

Խորհրդային Միության Բանգյուղատնտեսության Ժող-կոմատի կոլլեգիան վորոշում են:

1. Պարտավորացնել հանրապետական, յերկրա-յին (շրջանային), առանձնապես հացահատիկային շրջ-նանների Վեր. Հանձ.—ԲԳՏ-ներին բերքահավաքի և հացամթերումների ժամանակաշրջանում իրենց հիմ-նական ուժերն ուղղել՝ ստուգելու և ոգնելու կոլ-խոզներին և սովխոզներին կենտկոմի և Ժողկոմխոր-հի բերքահավաքի ու հացամթերումների մասին կա-յացրած վորոշումների կատարելուն, և լայն գործա-ծույթյան ապրանքները դեպի գյուղ ուղարկելու մա-սին կուսակցական ղեկեկադինները կատարելու ստուգ-մանը, վճռականորեն պայքարելով կուսակցության քաղաքականության աջ և «ձախ» ուղորդունիստա-կան աղավաղումների դեմ: Ըստ վորում ՎՀ-ԲԳՏ ամ-բողջ աշխատանքի կենտրոնում պետք ե զրկած լինի պայքարը բերքի կորուստների դեմ և բերքի հաշվառ-քի կազմակերպումը բերքահավաքի բոլոր աստիճան-ներում:

2. Ռայոնական ՎՀ-ԲԳՏ պետք ե հենվեն կոլ-խոզների ու սովխոզների բրիգադներում կոմյերիտա-կան ակտիվից, հարվածայիններից և առաջավոր կոլ-խոզիկներից ու կոլտնտեսուհիներից, սովխոզների բանվորներից ու բանվորուհիներից կազմակերպվե-լիք ԲԳՏ աջակցող խմբակների վրա:

ԲԳՏ. աջակցող այդ խմբակների աշխատանքը պետք ե սերտ կապված լինի կոլխոզների միջև սոց-յալական ծավալելու հետ, առանձնապես կոլխոզների մրցման ծավալելու հետ, առանձնապես կոլխոզների և սովխոզների բրիգադների միջև լավագույն կեր-պով կորուստների դեմ պայքարն անցկացնելու և հացամթերումների պլանն արագությամբ կատարե-լու հետ:

3. Մամբողջ աշխատանքի և կորուստների դեմ տարվող պայքարի գործում ՎՀ-ԲԳՏ որգաններն իրենց ուշադրությունը պիտի կենտրոնացնեն Կենտկոմի և Ժողկոմխորհի վորոշման մեջ մատնանըշված հետեյալ կարևորագույն գործնական միջոցառումները կենսագործելու վրա:

Հստ ամենայնի ոգտագործել վոչ միայն բարդ, այլ և ամենահասարակ մեքենաներն ու գործիքները և բերքահավաքը կատարել ամենակարճ ժամանակամիջոցում:

Հատիկավորսիչների կիրառում և հասկեր հավաքելը, խուրձեր կապելը:

Սմենուրեք հնձածը դեզ տալն:

Խնամքով և արագ կալսումը և կալերի մաքրումը: Բերքը փոխադրելիս հատիկների թափվելու առաջըն առնել: Նախագգուշացում՝ բերքը պահպանելու հափշտակումից թե չհնձված ժամանակ և թե կալված ժամանակ: Բերքի խստագույն հաշվառք և նրա պահպանման կազմակերպում:

4. Բերքահավաքի և հացամթերումների վերաբերյալ ԿՎՀ -- ԲԳՏ և տեղական ՎՀ -- ԲԳՏ ամբողջ աշխատանքն անցկացնել «Պրավդա»-ի «Կրեսոյանսկայա Գազետա»-ի և տեղական մամուլի հետ, առանձնապես ռայոնական, կոլխոզային և բրիգադային թերթերի հետ, մամուլում սխտեմատիկ կերպով լուսաբանելով բերքահավաքի և հացամթերումների ընթացքը և լայնորեն կիրառել ԲԳՏ, ստորին ակտիվի, բանգյուղթակիցների ու մամուլի հարվածայինների միատեղ աշխատանքի ձևը:

5. ՎՀ -- ԲԳՏ. պատասխանատու գործիչներից 400 հոգի ուղարկել հացահատիկային կարևորագույն շրջանները հուլիս-ոգոստոս ամիսներին գյուղական ռա-

յոններում աշխատելու համար: Այդ ընկերներին հանձնարարել, ՎՀ -- ԲԳՏ. տեղական որգաններին ոգնել բերքահավաքի և հացամթերումների մասին Կենտկոմի և Ժողկոմխորհի վորոշումը և ԿՎՀ -- ԲԳՏ ներկա վորոշումը կատարելու, ստուգել լայն գործածություն ապրանքները դեպի գյուղ ուղարկելու և խորհրդային առևտուրը ծավալելու մասին Կենտկոմի և ԿՎՀ տրված դիրեկտիվները կատարումը, սխտեմատիկ կերպով տեղեկություններ հաղորդել ԿՎՀ -- ԲԳՏ և հանրապետական, շրջանային ղեկավար կազմակերպություններին բերքահավաքի և հացամթերումների ընթացքի մասին, ՎՀ -- ԲԳՏ տեղերում կատարած աշխատանքի մասին, տեղի ունեցող ալ ոպորտունիստական աղավաղումների և ծռումների մասին, և անհապաղ ԿՎՀ -- ԲԳՏ, ինչպես նաև հանրապետական, շրջանային դիրեկտիվ որգանների առաջ դնել տեղերում առաջացող այն բոլոր հարցերը, վորոնք կապված են բերքահավաքի և հացամթերումների հետ:

ՎԵԿԱՊԵ-ի (բ) Կեհս. Վեր. Հանձնաժողովի նախագահ, Խորհրդային Միության ԲԳՏ Ժողկոմ՝
ՅՍ. ՌՈՒՋՈՒՏՅԱԿ

ՀԱՅԻ ԲԵՐՔԸ ՀԱՎԱՔԵԼՈՒ ՈՒ ՀԱՅԱ- ՄԹԵՐՄԱՆ ԱՇԽԱՏԱՆՔԻ ՈՒԺԵՂԱՑՄԱՆ ՄԱՍԻՆ

ԱՂԻԿՈՄԿՈՒՍԻ (Բ) ԿԵՆՏԿՈՄԻ ԲԱՐՏՈՒՂԱՐՈՒԹՅԱՆ ՎՈՐՈՇՈՒՄԸ

Գտնելով, Վոր հացամթերման պլանի հաջող իրա-
գործման ու հացամթերման անբավարար դրուժյունն
անհապաղ պահանջում է ուժեղացնել բացատրական
մասսայական ու կուսրուսաշխատանքը, կենսագործել
այն բոլոր միջոցառումները, Վոր կոլխոզնիկների ու
աշխատավոր մենատնտեսների ուժերի մոբիլիզացիայի
յենթարկեին են ապահովում այդ պլանի իրականաց-
ման համար, չթուլացող պայքար մղել կուլակային
ազիտացիայի դեմ,—հացամթերման պլանի համար
մղվող հետագա համառ պայքարի կենտրոնում դնել
ազիտամասսայական աշխատանքը:

Կենտկոմի քարտուղարությունը վորոշում է Աղբը-
կոմկուսի (Բ) Կենտկոմի ազիտամասքաժնի ներկայա-
ցրած հետեվյալ գործառնական պլանը հաստատել.—

1. Ռայոններում մասսայական աշխատանք տանե-
լու և հացի բերք հավաքելու համար՝ 3 որվա մեջ 20
մասսովիկ գործողել մինչև հաց կալսելու և հացա-
մթերման վերջը:

Պերսոնալ ընտրություններն ու ըստ ռայոնների
բաշխումը հանձնել Կենտկոմի ազիտամասքաժնին:
Ծախսերը գցել Մատակարարման Ժողկոմատի Զագող-
դեռնոյի և Հողժողկոմատի հաշվին:

2. Առաջարկել Ագերնեշրին, Կոլխոզգենտրին ու
Զագողգերնոին, Վոր համաձայնեցնելով Կենտկոմ-
Ազիտամասքաժնի հետ՝ 5 որվա ընթացքում լոզունգի
ներ (15,000) և հատուկ սլակատ հրատարակեն, հա-
մապատասխան բերքահավաքի, կալսելու և հացամը-
թերման խնդիրներին:

3. Հանձնարարել Զագողգերնոին, Վոր Կենտկոմի
Ազիտամասքաժնի հետ միասին՝ 3 որում մասսայա-
կան թերթիկ հրատարակի 3 լեղվով, 15,000 տիրա-
ժով:

4. Աղբրենկոմյերիտմիության Կենտկոմին՝ հացի
հունձի տեղեր սահմանել և դեպի հացային ռայոննե-
րը հատուկ ռեյդ կազմակերպել, մորիլիզացիայի յեն-
թարկելու կոմյերիտմիութենական կազմակերպու-
թյունները՝ հացի պլանը կատարելու համար, և մի-
ջոցառումներ մշակել՝ ընդհանրապես հացամթերման
կամպանիայում կոմյերիտմիության մասնակցության
վերաբերմամբ:

5. Առաջարկել Աղբկոմկուսի (Բ) բոլոր ռայկոմնե-
րին, Վոր հատուկ ռայակտիվ ու շոկված ազիտամաս-
գործիչների առանձին խորհրդակցություններ գումա-
րեն ըստ բլիշների, հացամթերման կամպանիային
վերաբերող մասսայական աշխատանք կատարելու
համար:

6. Առաջարկել Աղբկոմկուսի (Բ) ռայկոմին, Վոր
սոցմրցություն ծավալի գյուղխորհուրդների, բրիգադ-
ների, գնման կետերի միջև «վոչ մի չհնձված ու չը-
կալված ցենտներ հաց» — լոզունգի տակ հացամթեր-
ման պլանը հաջողությամբ կատարելու համար: Լիո-
վին ոգտագործել սև—կարմիր տախտակները, սոց-
մրցություն ծավալել ռայոնների միջև:

7. Աղրկումկուսի (բ) ռայկոմները պետք է 2 որում անհրաժեշտ քանակությամբ մասսայական գործիչներ մոբիլիզացիայի յենթարկեն անմիջապես աշխատելու հացի դաշտերում, միասնյա քաղոր կատարել հացի բերքը հավաքելու հարցի վերաբերմամբ և հետագայում քաղորն ոգտագործելու պրակտիկան մտցնել:

8. Զաղոտղերնոին առաջարկել հատուկ ֆոնդ հատկացնել (կենտրոնում և տեղերում) հացի սլանի հաշող կատարելու գործում աչքի ընկած կոլխոզնիկներին ու մենատնտեսներին պրեմիա տալու:

9. Պրոֆմիությունների Աղրբեշանի Յորհուրդը, Կարմիր Կիսալուսինը, Յերեխաների Բարեկամների Ընկերությունը, Ազկոտպլիտը Հոգժողկոմատի հեռ միասին՝ պետք է անհապաղ ստուգեն և հասարակական սնունդի բարելավումը, հացային հողամասերի բժշկական սպասարկումն ու պրիմիտիվ մանկամասերներ կազմակերպեն:

10. Առաջարկել Աղրկումկուսի (բ) Բագվի Կոմիտեին ու Պրոֆմիությունների Աղրբեշանի Յորհրդին, վոր մասսայական գործիչներ ուղարկե ռայոններն ու զիմում կազմակերպի Բագվի ձեռնարկությունների յենթաշեֆ հացահատիկային ռայոններին:

11. Առաջարկել Աղրկումկուսի (բ) ռայկոմներին, Ազկոտպլիտին, վոր կազմակերպեն ու ընդարձակեն ռարքավորած կարմիր թեյաանների, կարմիր անկուռների ցանցն անմիջական կերպով դաշտերում, զնման կետերին կից, այնտեղ մասսայական աշխատանքը կարգի զնեն (թերթերի ընթերցում անելով, քաղորեր կատարելով և այլն) լավագույն մասսովիկ-կոմունիստ կոլխոզնիկների ուժերով:

12. Առաջարկել Աղրկումկուսի (բ) ռայկոմներին ու Ազերկինոին, վոր հացի բերքը հավաքող ռայոն-

ներում անհապաղ շարժական կինոների ոգտագործումըն ստուգեն և անհապաղ համապատասխան կինոնկարներ ուղարկելու ոգտագործելու գործը կազմակերպեն՝ հացի բերքը հավաքող ռայոններում, անմիջականորեն դաշտերում:

13. Հանձնարարել Անգկումկուսի (բ) Կենտկոմի Ազիտմասսաթանին ու ռայկոմներին, մի շարք հանրապետական և ներս-ռայոնական կանչեր կազմակերպել, ռադիո-ունկնդրության քաշելով կոլխոզնիկների և մենատնտես-աշխատավորների լայն մասսաները: Կալսելու և հացամթերման խնդիրների պարզարանությանը վերաբերող մասսայական աշխատանքի համար ոգտագործել կոլխոզային բաղարները:

14. Աղրգործկոմի Ֆրակցիան պետք է ցուցմունքներ տա գործկոմներին հացամթերումների մասսայական կամպանիաները վարելու և հացամթերումները ղեկավարելու գործին լծվելու:

Տեղերում խորհուրդների դյուղատնտեսական սեկցիաների ղեկավարների հատուկ խորհրդակցություններ կատարել հացամթերման կամպանիայի վերաբերմամբ ու սեկցիաները լծել կամպանիայի ամենորյա սպասարկմանը (պոստեր, խորհուրդների սեկցիաների անգամների ամրացում ագրոհողամասերին, բրիգադներին և այլն):

15. Խոշոր ռայոններում կանանց պատվիրակուհիների հատուկ ժողովներ գումարել, նրանց քաշել հացամթերումներն ուժեղացնելու գործին և մասսայական աշխատանքի միջոցով այնպես անել, վոր լայնորեն ոգտագործվի կանանց աշխատանքը հացամթերման կամպանիայում:

16. Բոլոր ռայոնական թերթերի խմբագրությունները, բացի թերթերում կամպանիաների ընթացքը

լուսաբանելուց՝ պետք է շրջադաշտություն կազմակերպեն դեպի հացը կախելու, հացի գնման կետերն ու պատի թերթերի բյուլլետեն-թերթիկների հրատարակություն ծավալեն, ինչպես և հացամթերումների հետամուտք կետերը մոբիլիզացիայի յենթարկելու մասնաշաղկան աշխատանք կազմակերպեն (հսկիչ պոստեր, աշխատանք գյուղթղթակիցների հետ, սոցմրցության կազմակերպում և այլն):

ՀՀ Ազգային գրադարան

NL0293252

60 400.

16.954

Агитмасс ЦК АКП (6)

Материалы по уборочной кампании

АЗЕРНЕШР — 1932